

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.294/2014/94. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. év június hó 5. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A csalás büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt I.r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 26.B.808/2009/297. számú ítéletét **a III. r., a IV. r. és az V. r. vádlottak vonatkozásában megváltoztatja.**

A III. r. vádlottal szemben 274.748.963 (kétszázhetvennégy-millió-hétszáznegyvennyolcezer-kilencszázhatvanhárom) forint, míg a IV. r. vádlottal szemben 4.000.000 (négymillió) forint vagyonekobzást rendel el.

Az V. r. vádlott szabadságvesztés büntetésének végrehajtási fokozata fogház.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja

A II. r. vádlott esetében a 2014. év június hó 26. napjától a mai napig, míg a III. r. vádlott tekintetében a 2014. év június hó 25. napjától 2014. év augusztus hó 27. napjáig az előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 248.824 (kettőszáznegyvennyolcezer-ötszázhuszonnégy) forint bűnügyi költségből a IV. r. vádlott köteles 94.124 (kilencvennégyezer-százhuszonnégy) forintot az államnak megfizetni, míg 154.400 (százötvennégyezer-négyszáz) forintot az állam visel.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Fővárosi Törvényszék a 2014. április 29. napján kihirdetett 26.B.808/2009/297. számú ítéletével az I. r. vádlott bűnösségét 2 rendbeli csalás büntettének kísérletében, egy esetben mint felbújtó, egy esetben mint bűnsegéd (Btk. 373. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont - tényállás II/4. és II/6. pont), 1 rendbeli csalás büntettének kísérletében, mint bűnsegéd (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pont, (5) bekezdés b) pont - tényállás II/5. pont), 1 rendbeli sikkasztás büntettében, mint felbújtó (Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pont, (5) bekezdés b) pont - tényállás II/2. pont) és 3 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegéd (Btk. 345. § - II/4., 5., és 6. pont) állapította meg.

Ezért őt a bíróság - halmazati büntetésül - 6 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani. Rendelkezett az előzetes

fogvatartásban és a házi őrizetben töltött idő beszámításáról azzal, hogy a házi őrizetben töltött idő tekintetében 4 napi házi őrizet egy napi börtönbüntetésnek felel meg. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A bíróság az I.r. vádlottal szemben 18.000.000 millió forint vagyonek Kobzást is elrendelt.

A II. r. vádlott bűnösségét 2 rendbeli csalás büntettének kísérletében, egy esetben mint felbújtó, egy esetben mint bűnsegéd (Btk. 373. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont - tényállás II/4. és II/6. pont), 1 rendbeli csalás büntettében kísérletében, mint bűnsegéd (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pont, (5) bekezdés b) pont - tényállás II/5. pont), 1 rendbeli sikkasztás büntettében, mint felbújtó (Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pont, (5) bekezdés b) pont - tényállás II/2. pont) és 3 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegéd (Btk. 345. § - tényállás II/4., 5. és 6. pont) állapította meg.

Ezért őt a bíróság - halmazati büntetésül 6 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani. Rendelkezett az előzetes letartóztatásban és házi őrizetben töltött idő beszámításáról, ez utóbbi tekintetében oly módon, hogy négy napi házi őrizet egy napi börtönbüntetésnek felel meg. Megállapította, hogy legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Emellett az elsőfokú bíróság 18.000.000 forint vagyonek Kobzást is elrendelt a II. r. vádlottal szemben.

A III. r. vádlott bűnösségét 2 rendbeli csalás büntettének kísérletében, mint bűnsegéd (Btk. 373. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont - tényállás II/4. és II/6. pont), 1 rendbeli csalás büntettében (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pont, (6) bekezdés b) pont - tényállás II/3. pont), 1 rendbeli csalás büntettének kísérletében (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (6) bekezdés b) pont - tényállás II/1. pont), 1 rendbeli csalás büntettének kísérletében, mint bűnsegéd (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pont, (5) bekezdés b) pont - tényállás II/5. pont), 1 rendbeli csalás büntettében (Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont - tényállás I. pont), 1 rendbeli közokirat-hamisítás büntettében (Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont - tényállás II/3. pont) és 6 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett (a tényállás I. pont) - hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. § - tényállás I., II/1., II/3.,4.,5. és 6. pont), 3 esetben mint bűnsegéd (tényállás II/4., 5., és 6. pont) állapította meg.

Ezért őt - halmazati büntetésül - 6 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani.

A vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámításáról is rendelkezett, megállapítva, hogy négy napi házi őrizet egy napi börtönbüntetésnek felel meg. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

A IV. r. vádlott bűnösségét 2 rendbeli csalás büntettének kísérletében (1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (7) bekezdés a) pont - tényállás II/4. és II/6. pont), 1 rendbeli csalás büntettének kísérletében (1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont, (6) bekezdés b) pont - tényállás II/5. pont), 1 rendbeli sikkasztás büntettében (1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont, (6) bekezdés b) pont - tényállás II/2. pont) és 3 rendbeli magánokirat-hamisítás vétségében (1978. évi IV. törvény 276. § - tényállás II/4., 5. és 6. pont) állapította meg.

Ezért őt, mint többszörös visszaesőt - halmazati büntetésül 6 év 6 hónap fegyházbüntetésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, egyben megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Az V. r. vádlott bűnösségét az elsőfokú bíróság 1 rendbeli csalás büntettében, mint bűnsegéd (Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pont, (6) bekezdés b) pont - tényállás II/3. pont), 1 rendbeli csalás büntettének kísérletében, mint bűnsegéd (Btk. 373. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont - tényállás II/4. pont) és 2 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegéd (Btk. 345. § - tényállás II/3. és 4. pont) állapította meg.

Ezért őt - halmazati büntetésül - 3 év 6 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani. Esetében is rendelkezett az előzetes fogvatartásban, illetve a házi őrizetben töltött idő beszámításáról oly módon, hogy négy napi házi őrizet egy napi börtönbüntetésnek felel meg. Megállapította, hogy a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra legkorábban a vádlott.

A VI. r. vádlott bűnösségét 2 rendbeli csalás büntettének kísérletében, mint bűnsegéd (Btk. 373. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont - tényállás II/4. és II/6. pont) és 2 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegéd (Btk. 345. § - tényállás II/4. és II/6. pont) állapította meg.

Ezért őt - halmazati büntetésül - 2 év szabadságvesztés büntetésre ítélte, melynek végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a végrehajtás elrendelése esetén a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani, mely büntetésből legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A VII. r. vádlott bűnösségét csalás büntettének kísérletében, mint bűnsegéd (Btk. 373. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont - tényállás II/4. pont) és hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegéd (Btk. 345. § - tényállás II/4. és II/6. pont) állapította meg.

Ezért - halmazati büntetésül - 1 év 9 hónap, végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte, megállapítva, hogy a szabadságvesztést elrendelése esetén börtönben kell végrehajtani, és legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről is.

Az elsőfokú bíróság a Budai Központi Kerületi Bíróság 2008. május 28. napján kelt 17.Bny.752/2008/2. számú és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 30.Bnf.1356/2008/2. számú és 2008. július 1. napján jogerőre emelkedett végzésével az I. r. és a II. r. vádlott vagyónára elrendelt zár alá vételt a vagyonek birtoklására továbbra is fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság a sértett1 polgári jogi igényének érvényesítését elutasította, egyben kötelezte a vádlottakat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r., az V. r., a VI. r. és a VII. r. vádlottak terhére súlyosításért, a VI. r. és a VII. r. vádlottak esetében a felfüggesztő rendelkezés mellőzése végett jelentett be fellebbezést.

A vádlottak és védőik közül az I. r. vádlott és védője, a II. r. vádlott és védője, a III. r. vádlott és védője felmentésért, a IV. r. vádlott és védője enyhítésért, az V. r. vádlott és védője, valamint a VI. r. vádlott és védője pedig felmentésért jelentettek be fellebbezést. Ugyancsak külön beadványban fellebbezést terjesztett elő a sértett1 jogi képviselője is az ítéletnek a polgári jogi igényt elutasító rendelkezésével szemben.

Az elsőfokú ítélet jogorvoslati jogra vonatkozó kioktatást is tartalmazó példányának kézbesítését követően sértettl is önálló fellebbezést terjesztett elő, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a polgári jogi igény érdemben történő elbírálását indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.657/2010/17. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta, míg a vádlottak és a védők által előterjesztett fellebbezést alaptalannak tartotta. A sértettl jogi képviselőjének fellebbezését pedig részben alaposnak találta.

Ez utóbbi vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a sértettl és jogi képviselője a 2011. június 8. napján megtartott tárgyaláson történt tanúkihallgatását megelőzően mind szóban, mind pedig a jogi képviselő több alkalommal írásban is indítványozta, hogy a bíróság a sértettl-nek tekintse, és számára a sértetti státuszból eredő eljárási jogokat biztosítsa, ugyanakkor a magánfélként előterjesztett polgári jogi igényét érdemben bírálja el. A 100/1. számú jegyzőkönyv 14. oldalának tanúsága szerint a bíróság ezt az indítványt elutasította, és tájékoztatta a sértettl-t arról, hogy az ügyben egyéb érdekeltnek tekinti, amely döntés ellen az érdemi határozat kapcsán lehet majd kifogást előterjeszteni.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontja szerint helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor a sértettl vonatkozásában nem a polgári jogi igényről rendelkezett, hanem a polgári jogi igény érvényesítését utasította el. Ugyanakkor eljárási hibát vétett az elsőfokú bíróság, amikor a sértettl vonatkozásában az ítélet rendelkező részében a Be. 324. § (1) bekezdés h) pontjában írtak ellenére nem tüntette fel az egyéb érdekeltre vonatkozó fellebbezés lehetőségét és annak határidejét. Ezért a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy az ítéletábra az elsőfokú ítéletet ismételten, immár a fellebbezési jogra vonatkozó kioktatás és a nyilatkozat határideje feltüntetése mellett ismételten kézbesítse a sértettl részére.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan betartása mellett folytatta le az eljárást, valamennyi bizonyítékot feltárt, azokat rendkívül részletesen értékelte, mérlegelte, és a tényből tényre történő következtetései is helytállóak. Megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy a vádlottak valamennyien tisztában voltak cselekményük csalárd jellegével, tudatuk átfogta, hogy bűncselekményt követnek el, és megalapozott az az ítéleti következtetés is, mely szerint a vádlottaknak a pénz visszafizetése egyáltalán nem állt szándékukban, hiszen hamis iratok felhasználásával a pénzintézet megtevesztése útján jutottak ahhoz.

Ugyancsak helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság akkor, amikor a IV. r. vádlott kivételével valamennyi vádlott esetében az elbíráláskor hatályos Büntető Törvénykönyv rendelkezéseit alkalmazta, míg a IV. r. vádlott vonatkozásában helyes volt az 1978. évi IV. törvény alkalmazása, mivel a többszörös visszaeső IV. r. vádlott esetében az elkövetéskor hatályos törvény biztosít kedvezőbb elbírálást.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett valamennyi vádlott bűnösségére, és a cselekmények jogi minősítése is helytálló. Körültekintően sorolta fel az elsőfokú bíróság a vádlottak vonatkozásában értékelhető bűnösségi körülményeket, azonban azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte. Az ügyészi álláspont szerint a szervezett módon, üzletszerűen, számos cselekményben közreműködő, és az elkövetési értéket tekintve kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmények elkövetőjénél a jelentős időmúlás ellenére sem indokolt a szabadságvesztés tartamát a törvényi minimumhoz ennyire közeli mértékben

meghatározni. Éppen ezért az I. r., a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlottak vonatkozásában mindenképpen indokolt hosszabb tartamú büntetés kiszabása.

Ugyancsak kifogásolta az ügyészség az V. r. vádlott vonatkozásában az enyhítő szakasz alkalmazását, mivel álláspontja szerint esetében a büntetési tételkeret alsó határához közelítő mértékű szabadságvesztés büntetés kiszabása szolgálja csak megfelelően a büntetési célokat.

Ugyanakkor a VI. r. és a VII. r. vádlottak vonatkozásában az enyhítő szakasz alkalmazását elfogadhatónak találta, azonban a VI. r. vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés tartamának felemelését és egyben a felfüggesztő rendelkezés mellőzését indítványozta. A VII. r. vádlott esetében ugyancsak kifogásolta a kétszeres enyhítés alkalmazását, ezért a felfüggesztő rendelkezés alkalmazása mellett annak tartamát a maximális időtartamban indítványozta megállapítani.

Végezetül a sértett1 vonatkozásában megállapította, hogy ő csak közvetetten szenvedett vagyoni hátrányt a vádlottak cselekménye következtében, az ügy közvetlen sértettje a sértett2 Kft. volt, ezért a sértett1 által előterjesztett kárigény a büntetőeljárásban nem bírálható el, hanem azt egyéb eljárás keretében van lehetősége érvényesíteni.

Összességében a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a fentiek szerint az elsőfokú ítélet büntetiskiszabásra vonatkozó rendelkezéseinek megváltoztatását, egyebekben pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A sértett1 jogi képviselője fellebbezését írásban is előterjesztette, és ebben, valamint a másodfokú nyilvános ülésen a felszólalásában is az elsőfokú ítélet polgári jogi igényt elutasító rendelkezésének megváltoztatását és az előterjesztett polgári jogi igény érdemi elbírálását indítványozta. A jogi képviselő is kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része a sértett1 vonatkozásában a jogorvoslati jog lehetőségére vonatkozó kioktatást és annak határidejét sem tartalmazta, ráadásul az elsőfokú határozat jogi képviselő részére történő kézbesítése is elmaradt.

A jogi képviselő álláspontja szerint súlyosan kifogásolható, hogy az elsőfokú ítélet semmiféle indokolást nem tartalmaz a polgári jogi igény elutasítására vonatkozóan. Így az elsőfokú bíróság érvelésének hiányában, mintegy vaktában és tapogatózva kénytelen az ellenérveit kifejteni. A jogi képviselő álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a II/2. cselekményt sikkasztásként minősítette. Álláspontja szerint a cselekmény jogi minősítésénél azt kellett volna figyelembe venni, hogy a vádlottaknak egyáltalán nem állt szándékában a felvett kölcsönt visszafizetni, így cselekményüket csak csalásként lehet helyesen minősíteni. Utalt arra, hogy az ő álláspontja szerint ennek a cselekménynek két sértettje van, egyrészt a megtévesztett bank, másrészt pedig az ugyancsak megtévesztett a sértett1, akit a vádlottak hamis ígérekkel vettek arra rá, hogy a tulajdonában álló ingatlant fedezetül adja a banknál felvett hitelhez. Kiemelte azt is, hogy a sértett1 korábban egy tehermentes ingatlan tulajdonosa volt, ám a vádlottak megtévesztő magatartásának a következtében az ingatlant utóbb a hitelösszeggel megterhelték. Ebből a tényből pedig egyértelműen következik, hogy a sértett1 ebben az ügyben sértettnek kell tekinteni. Jogi álláspontjának alátámasztásaként több eseti döntésre hivatkozott, melybe kifejtésre került, hogy a sértett kára akkor is közvetlenül a bűncselekményből származik, ha a vádirati cselekmény következtében a károsult személy ingatlanára jelzálogjog kerül bejegyzésre. Ezen túlmenően kifogásolta a jogi képviselő az elsőfokú bíróság zár alá vételre vonatkozó rendelkezését is. Hangsúlyozta, hogy a zár alá vétel elrendelésére a sértett1 indítványára került sor azért, hogy az előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését ezzel biztosítsák. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság az ítéletében úgy tüntette fel a zár alá vételt, hogy az csak a vagyonekbevétele fedezetül szolgál. A jogi képviselő álláspontja szerint vagyonekbevétele alá kizárólag az a vagyon eshet, amely bűncselekmény elkövetéséből származik, márpedig ilyen okfejtés, illetve olyan ténymegállapítás, amelyből erre lehetne következtetni, az elsőfokú ítéletben nem található, ezért indítványozta annak félreérthetetlen rögzítését, hogy a zár alá vétel továbbra is a sértett polgári jogi igényét szolgálja, és ez a zár alá vétel jogcímének megváltoztatását és az előterjesztett polgári jogi igény érdemi elbírálását teszi szükségessé.

A sértettl egyéb érdekelt az ítélet ismételt kézbesítését követően a fellebbezésre nyitva álló határidőn belül írásban terjesztette elő a fellebbezését. Ebben előadta, hogy minden vonatkozásban csatlakozik a jogi képviselője által előterjesztett érvekhez. Hangsúlyozta, hogy a IV.r. vádlott csak az I.r. vádlott és a II.r. vádlott megszarolt bábuja volt, a sértett2 pedig csak eszköz volt a vádlottak kezében a pénzfelvételhez, azonban a pénzből egyetlen forintot sem kapott. Fellebbezésében sérelmezte, hogy a keletkezett kára megtérítésére immár semmilyen lehetősége nincs. Ez a helyzet azért jogsértő, mivel egy teljesen tehermentes ingatlant adott fedezetül a vádlottaknak egy kölcsönügyletbe, aminek a feltétele 15 millió forint kifizetése volt, és ezt az összeget a mai napig nem kapta meg. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság rendelkezése szerint kétszer 18 millió forint vagyonekობzást rendelt el, amellyel nyilván az állam gazdagodik, pedig nem is károsultja a jelen cselekménynek. A sértettl a fellebbezésében utalt arra, hogy az időközben általa indított polgári pert is elvesztette, mivel a polgári bíróság érvelése szerint 5 millió forintért cserébe kapott egy nagy értékű, tehermentes ingatlant. Hangsúlyozta, hogy a polgári bíróság sem vette figyelembe, hogy ehhez az kellett, hogy ő nagy összegű ráfordítás mellett a Bank1-gyel megegyezzen, és ennek a fejében a Bank1 hozzájárult a jelzálogjog törlesztéséhez. A polgári bíróság azt az álláspontot képviselte ebben az ügyben, hogy ha más vette volna meg a követelést, csak akkor lehetne őt károsultnak tekinteni, ugyanakkor figyelmen kívül hagyták azt a körülményt, hogy a tehermentes ingatlan a vádlottak magatartása következtében jelzáloggal lett megterhelve, és további pénzbe került az is, hogy utóbb a Bank1-gyel meg tudjon egyezni. Utalt arra, hogy T úr is pert indított ellene, mivel ragaszkodik az opciós szerződésben írtakhoz. Álláspontja szerint a büntetőbíróságnak azt kellett volna szem előtt tartania, hogy a banktól felvett pénz egyáltalán nem került a II. r. vádlott számlájára, pedig ezt a számlát éppen azért nyitotta, hogy arra kerüljön a banktól kapott hitel összege. Kiemelte azt is, hogy amikor az I. r., illetve a II. r. vádlottól kérte, hogy fizessék meg a neki okozott kárt, akkor ők a IV.r. vádlott irányították őt, mivel a pénzt a IV. r. vádlott vette fel. Kihangsúlyozta, hogy ebben az ügyben mindenki jól járt, kivéve őt, ez igazságtalan, őt kár érte, ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet rendelkezését változtassa meg, és az általa előterjesztett polgári jogi igényt érdemben bírálja el.

A II.r. vádlott védője írásban indokolta meg a fellebbezését. Ebben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt, mivel álláspontja szerint az ítélet a Be. 351.§ (2) bekezdés a/ és c/ pontja szerint megalapozatlan, mert a tényállás nincs felderítve és a megállapított tényállás részben iratellenes. Ezenkívül pedig az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, amely az ítéletet felülbírálatra alkalmatlanná teszi a Be. 373.§ (1) bekezdés III/a. pontja alapján. A védő álláspontja szerint az elsőfokú ítélet feltételezésekre alapítva, és lényegében indokolás nélkül vázolta fel azt a kapcsolatrendszert, amelynek a közepén a védenca, azaz a II. r. és az I. r. vádlott áll, míg a IV. r. vádlott egy befolyásolható, de csupán végrehajtó személyként vesz részt ebben a személyi kapcsolatláncban. A IV.r. vádlott személyiségének és szerepének az ítélet szerinti megcáfolására a II. r. vádlott védője hivatkozott a IV.r. vádlott jelen ügy után keletkezett priuszaira, nevezetesen a NAV-nál 2009. október 1-jén, 2011. január 20-án, továbbá 2011. február 27. napján elkövetett különböző cselekmények miatt indult eljárásokra, továbbá a XX-XXIII. Kerületi Ügyészségen 2010. július 28-án elkövetett intellektuális közokirat-hamisítás miatt indult eljárásra, végezetül pedig a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányságnál 2013. július 5-én elkövetett cselekmény miatt különösen nagy kárt okozó csalás büntette miatt indult eljárásokra. Továbbmenően mellékelte azon cégek listáját is, amelyeket a IV. r. vádlott úgymond a nevére vett. Ezen cégek közül 70 ügyvezetését a IV.r. vádlott látta és látja el jelenleg is, 10 cégben pedig tulajdonos volt. A cégek közül 49 cégből 40 felszámolás vagy kényszertörölés alatt áll, 3 céggel szemben végrehajtás folyik, négyet pedig töröltek, illetve visszavonta az adóhatóság az adószámát. Működő cég ezek között ma már egyáltalán nincs. A védő álláspontja szerint mindez azt jelzi, hogy

a IV.r. vádlott az I., illetve a II. r. vádlott felbujtása és irányítása nélkül is kiválóan boldogul a cégek világában. Kiemelte a védő azt is, hogy a fenti cégek túlnyomó többségében az ügyvezetést a IV. r. vádlott a már vele szemben folyamatban lévő jelen ügy megindítását követően vette át. A védő álláspontja szerint nem felel meg a bizonyítékoknak az a megállapítás, hogy a IV.r. vádlott a II. r. és az I. r. vádlott révén került kapcsolatba a többi vádlottal, mint ahogy az sem, hogy korábban IV.rendű vádlottnak üzleti kapcsolata volt az I. r. vádlottal. Hangsúlyozta a védő azt is, hogy semmiféle bizonyíték nem merült fel az eljárás során annak igazolására, hogy a II. r. vádlott a IV.r. vádlottat az I. r. vádlotton keresztül ismerte meg. Ugyanez igaz a III. r., a VI. r. vádlott vonatkozásában is, hiszen a III.r. vádlottal a tanú révén, míg a VI.r. vádlottal a III.r. vádlott révén történt a megismerkedés. Ennek az állításnak az alátámasztására a védő táblázatba foglalta a jelen ügy alapjául szolgáló cselekmények ítélet szerinti elkövetési időpontjait, melyek értékelése során álláspontja szerint egyértelműen igazolható, hogy a I., a II/1., II/3. és a II/2. tényállási pontokban leírt cselekmények időpontjában a II. r. vádlott nem ismerte a III.r. vádlottakat.

Utalt a védő arra is, hogy a II. r. vádlott és az I. r. vádlott között fennálló élettársi kapcsolat vonatkozásában kétséget kizáró bizonyíték az eljárás során ugyancsak nem merült fel, így egyértelműen elfogadható az az állítása a II. r. vádlottnak, hogy nem álltak élettársi viszonyban egymással. Súlyosan megalapozatlan és az eljárás során egyáltalán nem bizonyított tény, hogy a Zrt1.-vel kapcsolatos hamis iratokat a II. r. vádlott ügyvédi irodájában, az ott lévő számítógéppel készítették. E vonatkozásban utal a védő arra, hogy a keretszerződés mintát, valamint a Kft1.-nek címzett tájékoztatást az Egyesület számítógépein találták meg. Hasonlóképpen az V. r. vádlottól lefoglalt számítógépen is fellelhetőek voltak a bűncselekményekhez felhasznált különböző okiratok. Ezzel szemben sem a II.r. vádlott, sem pedig az I.r. vádlott számítógépén nem talált a szakértői vizsgálat sem a törölt, sem pedig az élő fájlokban hamis dokumentumokat. Mivel ezt tényként az igazságügyi informatikai szakvélemény állapította meg, így nyilvánvalóan megdőlt az az elsőfokú bírói érvelés, mely szerint a IV. r. vádlott vallomását csak abban a részében fogadta el a tényállás megállapításakor, amelyek más bizonyítékok is alátámasztanak.

Ugyancsak a IV. r. vádlott önálló tevékenységére utalva hivatkozott a védő arra is, hogy a II/5. pontban szereplő 858 milliós, utóbb sztorizált számla helyett három kisebb összegű számla kiállítására került sor, melyeket egyértelműen a IV. r. vádlott készített, és e számlák vonatkozásában az ítélet nem tartalmazza azt a megállapítást, hogy ez a számlabontás, illetve a kisebb összegekkel kitöltött számla kiállítása kinek az útmutatása szerint készült. Ebből pedig az következik, hogy nyilván a IV. r. vádlott egyedül állította ki, vagyis képes volt e téren is önálló tevékenységre. Sérelmezte a védő azt is, hogy az elsőfokú ítélet félreérthetően utalt a tanú2 vallomására, amely vallomásból álláspontja szerint csak az állapítható meg, hogy ismerte a zálogházat üzemeltető az I. r. vádlottat, de semmiképpen nem vonható következtetés arra, hogy a számlatömböt is az I.r. vádlott vásárolta volna meg.

A IV. r. vádlott üzleti életben tanúsított erőszakos magatartása a védő álláspontja szerint elsikkadt az elsőfokú ítéletben, pedig több tanú erre vonatkozóan egyértelmű nyilatkozatot tett. Márpedig ennek a ténynek is jelentőséget kellett volna tulajdonítania az elsőfokú bíróságnak, különösen akkor, amikor a II. r., illetve az I. r. vádlottakat emelte ki, mint fő szervezőket.

Ugyancsak a IV. r. vádlottal kapcsolatban utalt a védő arra is, hogy az ítéletből nem derül ki, hogy a IV.r. vádlott a tárgyalás végén megváltoztatta a nyomozati eljárás során tett beismerő vallomásait, visszavonta azok tartalmát, és érdemi nyilatkozatot tett 2014. április 29-én. Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításakor a IV. r. vádlott nyomozati vallomásait tekintette elfogadhatónak, ugyanakkor megállapítható, hogy az elsőfokú eljárás során nem ismertette a 2007. október 18. napján tett nyomozati vallomását, amelynek tartalmát azonban a tényállás megállapításánál felhasználta. Kétségtelen ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lezárását

követően tartott iratismertetésnél utalt a nyomozati irat 22. kötetének tartalomjegyzékére, azonban ez a fajta „ismertetés” álláspontja szerint nem felel meg az eljárási törvényben írtaknak.

Kifogásolta a védő, hogy a tárgyalási szakban a védők és a vádlottak által előterjesztett nagyszámú bizonyítási indítvány elutasításainak az indokait sem tartalmazza az ítélet, amely álláspontja szerint a Be. 260. §-ban szabályozottakat sérti, és alátámasztja az indokolási kötelezettség elmulasztásával kapcsolatosan kialakított álláspontját is. Éppen a IV. r. vádlott 2007. október 18-án tett vallomásával kapcsolatban emelte ki a védő azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének akkor, amikor a II. r. vádlott vallomását alátámasztó bizonyítékokról éppen a pénzfelvételt követő elszámolás kapcsán egyáltalán nem számolt be. Ennek a megállapításnak az igazolására utalt tanú1, tanú3 és tanú4 tanúk vallomására, melyből egyértelműen megállapítható, hogy nem a II. r. vádlott ötlete volt a IV. r. vádlott ügyvezetővé tétele. A helyzet ugyanis alapvetően az volt, hogy a tanú4, az addigi ügyvezető ki akart lépni a cégből, a tanú3 nem lehetett ügyvezető, a tanú1 pedig nem akart ügyvezető lenni a cégben. Ennek alátámasztására a védő a beadványában a fentebb felsorolt tanúk tárgyalási vallomásaiból idézett részleteket.

Ugyancsak megalapozatlannak és irat ellenesnek tartotta a védő azt az ítéleti megállapítást is, mely szerint a IV. r. vádlott a sértett² részére két részletben folyósított, összesen 41,4 millió forintból 1 millió forintot kifizetett a tanú5-nek, a többi pénzt pedig átadta a II.r. vádlottnak és az I.r. vádlottnak. Ezzel kapcsolatosan nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a felvett pénz sorsáról a IV. r. vádlott minden alkalommal másként nyilatkozott, vagyis vallomása e tekintetben nem tekinthető következetesnek. Ennek az álláspontjának az alátámasztására a beadvány 10. és 11. oldalán összesen tizenkét pontban felsorakoztatott olyan kifizetéseket, amelyeket döntő részben a IV. r. vádlott teljesített 2007. március hónapban, és amely kifizetések tényét igazoló dokumentumok a nyomozó hatóság által a II. r. vádlott irodájában lefoglalásra kerültek. Ezek a nyomozó hatóság által összeállított 2009. év május hó 8-i bűnjeljegyzékben szerepelnek. A felsorolásból megállapítható, hogy a kifizetések jelentős része összefüggésben áll a sértett² kötelezettségeivel, így a felsorolt kifizetések végösszegét jelentő 10.055.292 forintról egyáltalán nem állítható, hogy az nem a Kft. érdekeit szolgáló módon lett felhasználva. A felsorolásban nem szereplő, további 407.360 forintnak a Kft². részére fennálló kifizetés tényét pedig a tanú4-nek címzett levelében ugyancsak maga a IV.r. vádlott ismerte el.

Mindezt figyelembe véve, egyáltalán nem állja meg a helyét az az ítéleti megállapítás, hogy a IV. r. vádlott a pénzt a II. r. és az I. r. vádlottnak adta át, akik azt saját céljaikra fordították. Ugyancsak ehhez kapcsolódóan hivatkozott a védő a IV. r. vádlott 2014. április 29-én tett tárgyalási vallomására, mely szerint az általa a Bank1-ben hagyott pénzt valaki az ő ügyvezetőségének megszűnését követően felvette. A védő nyomatékosan hangot adott annak a véleményének, hogy ezzel kapcsolatosan a bíróságnak bizonyítást kellett volna felvennie, csakúgy, mint a többi kifizetés tekintetében, melynek elmaradása az elsőfokú ítélet súlyos megalapozatlanságát eredményezi.

Végezetül utalt a Bt1.-től vásárolt parfümszállítmánnyal kapcsolatos kifizetésekre, mely parfümök hamis voltát a bíróság tanú6 nyomozati vallomása alapján elfogadta, ugyanakkor figyelmen kívül hagyta ugyanezen tanú tárgyalási nyilatkozatát, melyben beszámolt arról, hogy a parfümök hamis voltára vonatkozó információ tanú3-tól származik. A parfümvásárlással kapcsolatban súlyos hiányosságként jelölte meg a védő tanú7 tanúként történő kihallgatásának elmaradását, hiszen a vallomásokból megállapíthatóan a IV. r. vádlott a tanú3-mal és a tanú8-cal közösen intézte a parfümvásárlást, és a csatolt szállítólevél tanúsága szerint a 2007. január 22-én lebonyolított üzlet a hitelfelvételt lényegesen megelőző időpontban bonyolódott.

Összességében a védő álláspontja szerint a tényállás mind a felvett hitel sorsát illetően, mind pedig a vásárolt parfüm értékét és további sorsát illetően felderítetlen, ezért iratellenes.

A II/4. tényállási pont vonatkozásában a védő ugyancsak vallomásrészletekkel próbálta alátámasztani azt az álláspontját, hogy itt valójában egy eladó cégről volt szó, amely cégnek a könyvelője ismerte a II. r. vádlottat, aki a cégeladás jogi lebonyolítója volt, de egyben ismerte a potenciális vevőt is, akik együtt mentek el a II. r. vádlotthoz lebonyolítani az üzletet. A vallomásokból a védő álláspontja szerint egyértelműen kitűnik, hogy nem a II. r. vádlott ötlete volt a hitelfelvétel, hanem a IV. r. vádlotté. E tényállással kapcsolatban fikciónak nevezte a bíróság által írtakat a védő, utalva arra, hogy a bizonyítékokból egyáltalán nem állapítható meg, hogy a IV. r. vádlott kitől kapta tulajdonképpen a hamis iratokat és nincs bizonyíték arra sem, hogy azok a II. r. vádlott ügyvédi irodájában készültek. Ugyancsak feltűnőnek tartotta a védő azt is, hogy az elsőfokú ítélet abban az esetben is, amikor a II. r. vádlott ellen semmiféle konkrét bizonyíték nem volt fellelhető, az ítéleti tényállásban mégis a II. r. vádlottat, mint a hamis okiratok kitöltési irányítóját jelölte meg. Ennek az álláspontjának az alátámasztására a tanú8 és a tanú9 tanúk tárgyalási vallomásrészleteit idézte a beadványában.

A védő nyomatékosan utalt arra, hogy Zrt1. kapcsolata a vádlottak közül kizárólag a VI. r. vádlottnak volt, hiszen ő dolgozott korábban a Zrt1-nél. Ugyancsak a VI. r. vádlott volt az, aki ismerte tanú10-t, és egyben ő volt az elnöke az Egyesületnek, ahol az V. r. vádlottal együtt magas beosztású rendőrtagok voltak. Utalt a védő arra is, hogy a faktorálás ügyében a VI. r. vádlottat a tanú24 kereste meg, és a VI. r. vádlott azon vallomására is, hogy a megbeszélésre egy alkalommal, az V. r. vádlott hozta magával a IV. r. vádlottat. Ilyen bizonyítékok mellett pedig a védő álláspontja szerint a II. r. vádlottat, mint az ügylet kitalálóját és szervezőjét megjelölni nem lehet.

További kifogása volt e tényállással kapcsolatban a veszélyeztetett érték megállapításának felderítetlensége is. A védő ugyanis nem találta meggyőzőnek a faktorálással kapcsolatosan az ítéletben szereplő 80, illetve 20 százalékos arányt. Ezzel kapcsolatos bizonyíték az eljárás során nem merült fel, ugyanakkor a tanú11, tanú12 és a tanú13 tanúk vallomásából az vonható le tényként, hogy az előleg összege minden esetben egyedi elbíráláson alapult.

A II/5. tényállással kapcsolatban kiemelte a védő, hogy a csatolt hamis okiratok vonatkozásában egyértelmű bizonyítékok állnak rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy azokat nem a II. r. vádlott készítette, és nem is az ő gépén készültek. Kifogásolta ezzel kapcsolatban a védő, hogy a nyomozati iratok 1043. oldalán található kézzel kitöltött kérelmi lap írásszakértői vizsgálata elmaradt, amely pedig alátámaszthatta vagy cáfolhatta volna a II. r. vádlott azon előadását, mely szerint nem tudott arról, hogy a kérelemhez Zrt1-es iratok is csatolásra kerültek.

Kifogásolta a védő azt is, hogy a banki tárgyalásokkal kapcsolatosan a bíróság nem a IV. r. vádlott vallomására, hanem a tanú14 teljességgel követhetetlen és következtetlen vallomására alapította a tényállást. Egyértelműen rögzíthető, hogy ezzel a tényállással kapcsolatosan az I. r. vádlott és a tanú14 vallomása között alapvető ellentét mutatkozik. A tanú14 álláspontja szerint ugyanis bemutatásra kerültek a Zrt1. dokumentumok, továbbá a IV. r. vádlott tanú15-ként mutatkozott be. Minderről az I. r. vádlott eltérően nyilatkozott, állítva, hogy ezen a találkozón a tanú16 és a tanú17, valamint tanú5 is részt vettek. A bíróság mulasztott akkor, amikor a több alkalommal kihallgatott a tanú5-t nem kérdezte meg az ügy részleteiről, ugyanakkor megállapítható, hogy sem a tanú16, sem tanú17 meghallgatására a tárgyalási szakban nem került sor, és erre nem mentség, hogy ezeket a személyeket nehéz volt vagy lett volna felkutatni.

Ugyancsak kifogásolta a védő, hogy a Bank2 30 millió forintos folyószámlahitelre vonatkozó ajánlatát semmi nem támasztja alá, és e cselekménnyel kapcsolatosan tanúvallomás sem állt a bíróság rendelkezésére, így ez a megállapítás iratellenes.

Végezetül ezzel a tényállással kapcsolatban iratellenesnek kell tekinteni azt az ítéleti megállapítást, hogy a szerződéskötést a IV. r. vádlott letartóztatása akadályozta meg, hiszen a nyomozati iratok 1037. oldalán éppen a Bank2 átirata rögzíti, hogy ez a hiteligénylés a bírálattig sem jutott el.

A II/6. tényállási ponttal kapcsolatban rögzíti a védő a beadványában, hogy ebben az esetben is ugyanazok a hamis okiratok lettek benyújtva, azonban a tényállás nem tartalmazza, hogy tanú54 kitől kapta meg a hamis dokumentumokat. Kifogásolható az az ítéleti ténymegállapítás is, hogy a Faktor1 a benyújtott iratok gyanús volta miatt ellenőrizte le a Zrt1-et. Ezzel kapcsolatban ugyanis a tanú17/a. a tárgyaláson részletesen nyilatkozott, és a vallomásából kiderült, hogy minden alkalommal a belső ellenőrzés vizsgálódást folytatott. Jelen esetben is ennek a vizsgálódásnak az eredményeként vált gyanússá a beadott több dokumentum. Ugyanakkor a védő álláspontja szerint jelentősége van annak, hogy a bizonyítékokból megállapíthatóan csak egy darab háromszázmillióos számla jutott el a faktorálási kérelemig, így a teljes összegben meghatározott veszélyeztetési érték mindenképpen eltúlzott és iratellenes. További kétséget ébresztő körülmény az is, hogy az engedményezési szerződésben 250 millióos finanszírozási limit volt kikötve, amely az elkövetési érték meghatározásakor ugyancsak jelentőséggel kell, hogy bírjon.

A védő a minősítést illetően kiemelte, hogy a Bank2-hoz benyújtott kérelmek a bírálattig nem jutottak el. Hasonlóképpen azonos helyzet rögzíthető a Faktor2 vonatkozásában is. Nem más a helyzet a Faktor1 esetében sem. Mindebből a védő álláspontja szerint megállapítható, hogy elve alkalmatlan módon, eszközzel kíséreltek meg csalást elkövetni a vádlottak, de amennyiben a bíróság ezt az álláspontot nem osztja, akkor is kétségtelen, hogy az alkalmatlan kísérlethez közelálló elkövetési móddal próbálkoztak a vádlottak, amely álláspontja szerint jelentős tárgyi enyhítő körülmény.

Összességében a védő az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárásnak a tárgyalási szaktól történő megismétlését indítványozta.

A IV. r. vádlott fellebbezését ugyancsak írásban indokolta. Ebben arra hivatkozott, hogy a tényállás II/2. pontjában írt nemesvitai ingatlannal kapcsolatban jelentős és új információk birtokába jutott. Előadta, hogy 2014. november 3. napján az olx.hu weboldalon hirdetett nemesvitai ingatlannal kapcsolatosan kapcsolatot vett fel a tulajdonossal, aki a sértett1-ként mutatkozott be. A sértett1 telefonbeszélgetésük alkalmával közölte, hogy az ingatlan kizárólag az ő tulajdona, melyet egy banktól vásárolt meg. Előadta továbbá, hogy a Bank1 javára 205.520 CHF érték erejéig, továbbá 10 millió forint erejéig keretbiztosítéki jelzalog volt megállapítva, mely azonban 2009. szeptember 28. napjával törlesztésre került.

Ennek az információnak a birtokában a IV. r. vádlott azt kifogásolta, hogy a Bank1 ennek tükrében károsultnak nem tekinthető, az okozott kár teljes mértékben megtérült, ugyanakkor furcsállta, hogy erről a tényről a sértett1 a tanúkihallgatásai alkalmával nem tett említést. A beadvány alátámasztására a IV. r. vádlott csatolta a Tapolcai Járási Földhivatal telekkönyvi kimutatását.

A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész az írásbeli beadványában foglaltakat változatlanul fenntartotta.

A II. r. vádlott védőjének beadványára reagálva nem vitatta, hogy a védői beadványban írtak, más logikai úton induló okfejtések, amelyek alapján az ítéletben foglaltaktól eltérő következtetésekre is el lehet jutni. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésének jogával élve, egy más logikai következtetés alapján állapította meg a tényállást, amelyek elfogadhatóak, logikusak, így a vádlottak bűnösségére vont következtetés is helytálló. Mindezek

alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból kiindulva a vádlottak bűnösségére vont következtetés helytálló, a cselekmények jogi minősítése is törvényes, kizárólag a büntetést illetően kell az ítéletet korrigálni. Az V. r. vádlott egészségi állapotával kapcsolatosan a védő által becsatolt orvosi igazolások alapján nem vitatható el a fennálló súlyos betegsége, ezért mindenképpen indokolt az esetében egyfel enyhébb végrehajtási fokozat megállapítása.

A sértett1 polgári jogi igény érvényesítésével kapcsolatos fellebbezésére reagálva pedig változatlanul fenntartotta, hogy a sértett1 nincs sértetti pozícióban, az ő polgári jogi igénye éppen ezért ebben a büntetőeljárásban nem bírálható el. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag a kártérítési igény büntetőeljárásban történő érvényesítését utasította el, ami nem zárja ki, hogy egy más eljárási formában azt a sértett1 érvényesítse.

Összességében az írásbeli beadvánnyal egyezően a vádlottak büntetésének súlyosítását, az V. r. vádlott vonatkozásában egyfel enyhébb végrehajtási fokozat megállapítását, egyebekben pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A sértett1 egyéb érdekelt jogi képviselője felszólalásában az írásban előterjesztett fellebbezését változatlanul fenntartotta.

Az I. r. vádlott védője perbeszédében az elsőfokú ítélet megalapozatlanságát hangsúlyozta. Álláspontja szerint a tényállás felderítetlen, illetve hiányos, ellentétes az iratok tartalmával és helytelen ténybeli következtetéseket tartalmaz. Ilyen téves ténybeli következtetése az elsőfokú bíróságnak az a megállapítás, mely szerint a cselekmények központi szervezője az I. r. és aII. r. vádlott volt. A védő érvelése szerint ezt a megállapítást arra alapozta az elsőfokú bíróság, hogy az I.r. és a II.r. vádlottak élettársak, együtt dolgoznak, következésképpen azt feltételezte, hogy minden ügyről pontosan tudtak. Ennek a következtetésnek azonban semmilyen ténybeli alapja nincs. A védő hangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróságnak az iratok alapján módja van a tényállást kiegészíteni, illetve helyesbíteni, különösen akkor, hogy ha ez a vádlott felmentését eredményezheti.

Jelen ügyben azonban az elsőfokú bíróság olyan eljárási szabálysértéseket követett el, amely álláspontja szerint az ítélet hatályon kívül helyezését vonja maga után.

Az I. r. vádlott védője ilyen eljárási szabálysértésnek tekintette azt, hogy a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező. Hangsúlyozta ezzel kapcsolatosan a védő, hogy számos olyan tárgyalást tartott a Fővárosi Törvényszék, amikor a IV. r. vádlott a tárgyalásokon nem jelent meg, és bár kimentette magát, azonban az előkerülését követően a korábbi tárgyalási jegyzőkönyvek ismertetése elmaradt. Ez pedig a Be. 373. § (1) bekezdés II/d. pontja alapján hatályon kívül helyezési ok.

Ugyancsak hatályon kívül helyezést eredményez az is, hogy ha a bíróság az indokolási kötelezettségének nem tesz eleget.

Jelen ügyben a védő álláspontja szerint olyan nagyszámú az iratellenesség, amely egyben az indokolási kötelezettség súlyos megszegését is jelenti.

További hatályon kívül helyezési ok az is, hogy az elsőfokú bíróság a tanú18 ügyvédjelölt kihallgatásakor nem figyelmeztette a titoktartási kötelezettségére, amely egyrészt az ügyfelek irányában, másrészt pedig az ügyvédi iroda irányában fennáll. Miután a titoktartási kötelezettség alóli felmentést nem szerezte be a bíróság, ezért a tanú vallomása nem értékelhető bizonyítékként.

Abban az esetben azonban, ha a másodfokú bíróság a fentiek ellenére nem lát okot az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, úgy a védő az I. r. vádlott felmentését indítványozta.

A sértett²-vel kapcsolatos cselekményben az I. r. vádlott nem vehetett részt, hiszen ő tanúl-gyel évek óta még beszélő viszonyban sem volt. Ebből következik az is, hogy az I.r. vádlott nem mutathatta be a IV.r. vádlottat a tanúl-nek sem.

A védő külön kitért a IV. r. vádlott vallomásaira, illetve az azzal kapcsolatos aggályokra. Hangsúlyozta, hogy a felvett pénz sorsát illetően a IV.r. vádlott többféle, egymástól teljesen eltérő nyilatkozatot tett. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a IV.r. vádlott legutolsó tárgyaláson tett érdemi vallomását a pénz felhasználása tekintetében figyelmen kívül hagyta. Utalt arra, hogy több bizonylat és okirat igazolja, hogy különböző kiadások fedezésére fordították ezt az összeget, így a pénz az I. r. vádlottnak és a II. r. vádlottnak történt juttatása teljességgel fiktív megállapítás.

Kiemelte a védő ennek tükrében azt is, hogy még a IV. r. vádlott cselekvősege is megkérdőjeleződik ennek tükrében, hiszen lehet, hogy nem az eredeti célra fordította a felvett összeget, ugyanakkor vitathatatlan, hogy igazolt célokra és a Kft. érdekében költötte azt el.

Ebben az esetben pedig nyilvánvalóan az I. r. vádlottat fel kell menteni alapcselekmény hiányában. Egyébként is kifogásolható, hogy az ítélet nem tartalmazza azokat a momentumokat, amelyekből ítéleti bizonyossággal megállapítható lenne, hogy az I. r. vádlott váltotta ki a IV. r. vádlott magatartását.

Mindezekre tekintettel e vádpont alól az I. r. vádlottat fel kell menteni.

A II/4., II/5. és II/6. pontban írt cselekmények esetében az ítéleti tényállás nagyjából hasonló.

A II/5. tényállási pont vonatkozásában kiemelendő, hogy az I. r. vádlott vonatkozásában mindössze azt tartalmazza, hogy az ő kezdeményezésére bízták meg a IV. r. vádlottat, hogy legyen a Kft³. ügyvezetője. Azon túl, hogy erre kizárólag a IV.r. vádlott vallomása állt a bíróság rendelkezésére, utalt a védő arra is, hogy önmagában ez bűncselekményt egyébként nem jelenthet, tehát ennek alapján az I.r. vádlottat elítélni nem lehet. E vádpont alól éppen ezért bűncselekmény hiányában indítványozta az I.r. vádlottat felmenteni.

Ugyancsak utalt a védő arra is, hogy a vádlottak cselekménye eleve alkalmatlan volt a cél elérésére, hiszen a Faktor² nem fogadta el a Zrt¹.-vel kapcsolatos számlákat, a pénzügyi művelet el sem indult, így eleve csak alkalmatlan kísérletről lehet beszélni. Mindez azonban az I.r. vádlottra nem vonatkozik, ő ebben a cselekményben semmilyen formában nem vett részt, így bűncselekmény hiányában fel kell őt menteni.

A II/5. tényállási ponttal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a Bank² részéről ilyen ajánlat megtételére egyáltalán nem került sor, mindössze az állapítható meg, hogy a IV.r. vádlott ugyanazokkal a hamis dokumentumokkal felkereste ezt a bankot, és megpróbált pénzhez jutni. Ez az akció azonban a IV. r. vádlott magánakciója volt, abban sem az I.r. vádlott, sem az II.r. vádlott nem vettek részt. Ebből következően a IV.r. vádlott magatartásához semmiféle részesi magatartás nem kapcsolható, legfőképpen nem az I., illetve a II. r. vádlott részéről. Ezért e vádpont alól is az I. r. vádlott felmentését indítványozta.

A II/6. tényállási pont vonatkozásában hangsúlyozta a védő, hogy a benyújtott dokumentumok szakértői eszközökkel bizonyítottan nem az I.r. vádlott, illetve a II.r. vádlott számítógépein készültek.

A I. r. vádlott cselekvősege mindössze abban merült ki, hogy elkísérte a IV.r. vádlottat a bankhoz, de ekkor jelen voltak a pénzügyi tanácsadók is.

E cselekménnyel kapcsolatban hangsúlyozta a védő, hogy a bíróság rendelkezésére álló bizonyítékok ez esetben semmiképpen nem tekinthetők törvényesnek, ezen túlmenően pedig az is

megállapítható, hogy az I. r. vádlottra vonatkozóan semmiféle terhelő bizonyíték nem merült fel. Az a tény, hogy kísérőként megjelent, még nem tekinthető olyannak, mint amivel bátorítólag hatott volna az alapcselekmény elkövetőjére. Ennek hiányában pedig a büntetőjogi felelősséget megállapítani nem lehet. Megjegyezte a védő azt is, hogy a csatolt dokumentumok feltűnő módon, és a Faktor1 részéről azonnal észlelhetően formai hibásak voltak, vagyis joghatás kiváltására alkalmatlannak tekinthetők. Következésképpen e bűncselekmény alól is fel kell menteni az I. r. vádlottat.

A vagyoneklobzással kapcsolatosan kiemelte, hogy a feltárt bizonyítékok alapján nem lehet megállapítani, hogy az I. r. vádlott gazdagodott volna 18 millió forinttal. Kétségtelen, hogy a IV. r. vádlott tett erre vonatkozó vallomást, azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az utolsó tárgyaláson a korábbi vallomásait visszavonta. Az elsőfokú bíróságnak tehát mindezek mérlegelése alapján kellett volna megállapítania a tényállást, ehelyett azonban egyértelműen az I. r. vádlottra vonatkozóan a terhelő vallomást vette figyelembe. Minderre tekintettel a vagyoneklobzásra vonatkozó rendelkezés mellőzését is indítványozta.

Az I. r. vádlott védője a tárgyalási napot követően eljuttatta a másodfokú bíróságra perbeszédének írásos dokumentációját, amely a másodfokú iratokhoz csatolásra került.

A II. r. vádlott védője perbeszédében az írásban előterjesztett fellebbezésben foglaltakat változatlanul fenntartotta.

Kiemelte, hogy az elsőfokú ítélet beadványában felsorolt hibái nyilvánvalóan abból adódtak, hogy a bíróság túl hamar alakította ki az álláspontját arra vonatkozóan, hogy az I. r., a II. r. és a IV. r. vádlottak között milyen kapcsolat volt. A IV. r. vádlottnak sikerült elhítenie a bírósággal, hogy ő egy súlyos beteg, önállótlan és szerencsétlen ember, akit irányítani kell, különben semmit nem tud elintézni. Ismét kiemelte, hogy a jelen eljárás alapjául szolgáló vádirat benyújtását követően a IV. r. vádlott több bűncselekményt követett el, mely miatt büntetőeljárás, részben adóhatósági eljárás indult vele szemben. Súlyosan kifogásolható azonban, hogy ezt a tényt az elsőfokú bíróság semmilyen formában nem értékelte. Hasonlóképpen nem ejtett szót az elsőfokú ítélet a IV. r. vádlott legutolsó tárgyaláson tett vallomásáról, melyben lényegében a korábban tett nyilatkozatait visszavonta. Ismét hangsúlyozta a védő, hogy a 2007. október 18-án a IV.r. vádlott által tett vallomás tekinthető az egyetlen bizonyítéknak a II/2. tényállással kapcsolatban, azonban ezt a vallomást a bíróság egyetlen alkalommal sem tárta a IV. r. vádlott elé. Kitért a védő arra is, hogy a II. r. vádlott csak a IV. r. vádlott letartóztatását követően ismerte meg az előéletére vonatkozó adatokat, így ezt a II.r. vádlott terhére értékelni álláspontja szerint nem lehet. Hangsúlyozta, hogy a IV.r. vádlott vallomása szerint a II.r. vádlottnak átadott pénzüsszegre vonatkozóan az okirati bizonyítékok jelentős hangsúlyt kapnak, és ezekből egyértelműen megállapítható, hogy az a Kft. érdekeiben lett felhasználva.

Végezetül az alkalmatlan kísérletre vonatkozó álláspontját is változatlanul fenntartotta, utalva arra, hogy egyetlen egy esetben sem jutott el a hitelbírálatig a hitel iránti kérelem, következésképpen a csatolt okiratok eleve alkalmatlanok voltak a célzott hatás kiváltására.

Összességében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a megismételt eljárásban az ügy teljes felderítését eredményező bizonyítási eljárás lefolytatását indítványozta.

A II. r. vádlott felszólalásában ártatlanságát hangsúlyozta. Álláspontja szerint jelenleg azért áll a vádlottak padján, mert az ügyfelek érdekeit és az ügyfelek problémáit a saját érdekei elé helyezte, és nem volt elég óvatos. Kiemelte, hogy soha nem intézett hitelt senkinek, nem hozott össze senkit

pénzügyi közvetítőkkel, faktorálással soha nem foglalkozott, és mindaddig erről nem is hallott semmit, míg a vádlottak meg nem keresték őt ezzel. Kiemelte, hogy lényegében az ügyvéd is vállalkozó, akinek bevételt kell produkálnia, és ilyen értelemben ki van szolgáltatva az ügyfeleinek. Ebből a helyzetből következik, hogy időre van szüksége az ügyvédnek is ahhoz, hogy ügyfelét megismerje és rájöjjön arra, hogy csak egy ügyeskedő, rosszabb esetben bűnös szándékú személy. Hangsúlyozta, hogy a sértett1 a mai napig a családi házára pályázik, állandóan pénzt követel tőle, annak ellenére, hogy az általa indított polgári pert ő jogerősen megnyerte. Végezetül kiemelte, hogy 2008-tól 2014-ig terjedő időszak alatt sikerült talpra állnia, most azonban ismét minden veszélybe került, anyagilag, egzisztenciálisan és emberileg is.

A III. r. vádlott védője perbeszédében hangsúlyozta, hogy mind a vádirat, mind pedig az ítélet elsődlegesen a IV. r. vádlott terhelő vallomására épül. Ő is utalt arra, hogy a IV. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság eljárási hibát vétett, hiszen elmulasztotta az igen gyakran a tárgyalásokról távol maradó IV. r. vádlott elé tárnai az előző tárgyalások jegyzőkönyveit.

Ugyancsak kifogásolta azt is, hogy a tanú18 ügyvédjelöltet úgy hallgatta ki az elsőfokú bíróság, hogy nem figyelmeztette a titoktartással kapcsolatosan, és nem is szerezte be a felmentésre vonatkozó nyilatkozatokat.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet olyan súlyos hiányosságokban szenved, amely miatt felülbírálatra alkalmatlan.

Az egyes tényállásokat érintve pedig a következőkre hivatkozott:

Az I. tényállásban írtakat álláspontja szerint csak annak tükrében lehet értékelni, hogy ha az ügylet előzményeit is figyelembe veszi a bíróság. Megállapítható ugyanis, hogy egy barterügylet során szerezte be ezt a nagy mennyiségű olajat a Kft1. Ennek az alátámasztására csatolta a védő a Kft4. és a Kft1. között létrejött egyeztető jegyzőkönyvet, csatolt egy pénzügyi elszámolási szerződést és egy adásvételi szerződést is. Kifogásolta, hogy az eljárás során nem szerezte be a nyomozó hatóság és utóbb a bíróság sem a Kft1. könyvelési anyagát, amelyből megállapítható lett volna, hogy ennek az ügyletnek a pénzügyi átvezetése a könyvelésen keresztül megtörtént. Ugyancsak az I. tényállási pontban írtakhoz szorosan kapcsolódik az a tény is, hogy a Kft1. egy ukrán társasággal keretszállítási szerződést is kötött kenőolaj szállítására vonatkozóan, melyet ugyancsak egy csatolt dokumentummal igazolt a védő. Kiemelte ezzel kapcsolatban, hogy az ukrán céget ellenőrizte, és az a mai napig is létezik. Mindezzel arra kívánt rámutatni, hogy a Kft1. hosszabb távon kívánt kenőolaj értékesítésével foglalkozni, és az I. pontban írt árubeszerzés is ennek része volt.

Kifogásolta ugyanakkor, hogy az eljárás során a bíróság nem ellenőrizte a III. r. vádlott védekezését. Figyelmen kívül hagyta azt aényt, hogy a III.r. vádlott sértettként is feljelentést tett, azonban a feljelentés következményeiről a mai napig semmiféle tudomásuk nincs. Kifogásolta, hogy az I. tényállásban írtak szerint a Kft4. nem létező cég, és az élén álló tanú19 sem valódi személy. Ezzel szemben kiemelte, hogy az Igazságügyi Minisztérium nyilvántartásából megállapítható volt a számára, hogy a cég 1998.október 15-én került bejegyzésre, az ügyvezető igazgató valójában a tanú19 volt, és valamennyi adat is valósnak bizonyult.

A II/1. tényállási ponttal kapcsolatosan a III. r. vádlott védője ugyancsak az alkalmatlan kísérletre hivatkozott. Érvelése szerint önmagában az a tény, hogy nem jött létre a szerződés azt jelzi, hogy a legnagyobb igyekezete ellenére sem tudta tévedésbe ejteni a másik felet, így nyilvánvalóan a bűnösségét megállapítani ebben a cselekményben nem lehet. Utalt arra is, hogy a III. r. vádlott abban a pillanatban, amikor észlelte, hogy ő maga is megtévesztés áldozata lett, feljelentést tett, melynek további sorsáról a mai napig nincs tudomásuk. Utalt a védő arra is, hogy helytelen az elsőfokú bíróság életszerűsége történő hivatkozása. Az üzleti életben az üzletkötés körülményei

irrelevánsak és semmiképpen nem határozhatják meg az üzlet valóságát. Ebből következően a parkolóban is lehet üzletet kötni, önmagában tehát ez a körülmény a vádlott terhére nem értékelhető. Kiemelte, hogy e tényállási pont vonatkozásában a III. r. vádlott ésszerű, ellenőrizhető és logikus magyarázatot adott cselekvőségére vonatkozóan és feljelentést is tett. Összességében mindezek ellenére sem tudta elkerülni a büntetőjogi felelősségre vonást annak ellenére, hogy ez a cselekmény semmiképpen nem jutott olyan stádiumban, amely a bűnösség megállapítását eredményezhetné.

A II/3. tényállás vonatkozásában ugyancsak hangsúlyozta a védő, hogy a III. r. vádlott ebben az esetben is rendőrségi feljelentést tett. Hangsúlyozta, hogy a tényállás pontos felderítéséhez feltétlenül szükséges lett volna tanú20 felkutatása, aki a Kft1. 80 %-át megvásárolja szabályos körülmények között, majd a III.r. vádlottal együtt a pénzügyintézetet is felkeresi. Nyilvánvaló, hogy ez a személy olyan adatokkal tudott volna szolgálni, amely a III.r. vádlott büntetőjogi felelősségét alapvetően tisztázza, vagy tisztázhatta volna. A védő érvelése szerint nem kérhető számon a III. r. vádlotton, hogy a tanú20 hamis okiratokkal rendelkezett és így kötött üzletet. Megalapozatlan az elsőfokú bíróságnak az az állítása, hogy a tanú20 egy nem létező személy volt, hiszen több iratot aláírt és ezek az aláírások a szakértő által is megállapítottan egyazon személytől származnak. Kiemelte, hogy még ebben az ügyben a faktorálás eredményeként keletkező pénz útja pontosan nyomon követhető volt, azzal a bíróság felé a III.r. vádlott elszámolt, így e cselekmény vonatkozásában a büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg.

A III.r. vádlott védője külön kitért a IV.r. vádlott vallomásainak értékelhetőségére. Hivatkozott a Szegedi Törvényszék egy határozatára, amelyben a Szegedi Törvényszék a cselekvőképességet kizáró gondokság alatt álló terhelt vallomása vonatkozásában úgy foglalt állást, hogy az nem vehető figyelembe, hiszen a cselekvőképességet kizáró gondokság lényegében azt jelenti, hogy nem tudja saját magát képviselni és ez így van akkor, hogyha védő jár el az érdekében. A védői álláspont szerint az elsőfokú bíróságnak ki kellett volna rekesztenie a IV.r. vádlott vallomásait. Ebben az esetben pedig a III.r. vádlottat valamennyi vádpont vonatkozásában fel kell menteni.

Utalt a védő arra, hogy csak a IV.r. vádlott vallomása szól a III.r. vádlott ellen a Kft3. és a Zrt1. közötti ügylet vonatkozásában, hiszen a IV.r. vádlott vallomása szerint tanú10-t a III.r. vádlott testesítette meg az ügylet során. Ugyancsak a IV.r. vádlott vallomása alapján állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a hamis okmányokat a II.r. vádlott, illetve a III.r. vádlott együtt készítették. Hasonlóképp csak a IV.r. vádlott terhelő vallomása állt a bíróság rendelkezésére a tekintetben is, hogy ő volt, aki felkészítette a III.r. vádlottat arra, hogy a faktor cégnél bizonyos kérdésekre mit kell válaszolni.

Amennyiben tehát ezeket a vallomásokat a bíróság kirekeszti, lényegében a III.r. vádlott ellen egyéb bizonyíték nem marad.

Végezetül a védő külön foglalkozott a II/6. tényállásban írt cselekménnyel. Álláspontja szerint ez a cselekmény kizárólag a rendőrség rendezése folytán jutott kísérleti szakba, mivel így próbálták „lebuktatni” a társaságot. Márpedig ezt figyelembe venni nem lehet, következésképpen ebben a tényállási pontban a vádlottak semmiféle bűncselekményt nem követtek el.

Összességében a III.r. vádlott védője elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig a IV.r. vádlott vallomásának kirekesztése mellett a III.r. vádlott valamennyi vádpont alóli felmentését indítványozta.

A III.r. vádlott felszólalásában csatlakozott a védője által elmondottakhoz. Személyi körülményeivel kapcsolatban előadta, hogy ősszel megnősült, felesége a Bank-nál ügyintéző havi 180.000 Ft-os jövedelemmel.

A IV. r. vádlott védője elsődlegesen eljárási okokra hivatkozással az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséért tartotta fenn a fellebbezését.

Álláspontja szerint a 2012. szeptember 17-én megismételt tárgyaláson tévesen rögzítette az elsőfokú bíróság jegyzőkönyvbe az ismertetésre került korábbi jegyzőkönyvek dátumát, illetve sorszámát.

Ezen túlmenően a IV. r. vádlott szerepét az ügyben igen neuralgikusnak minősítette, tekintettel arra, hogy a vád és az ítéleti tényállás az ő vallomásaira épül, ugyanakkor személyiségzavara okán korlátozott mértékben volt csak képes arra, hogy cselekménye következményeit felismerje az elkövetéskor.

Így felmerül a kérdés, hogy az elsőfokú eljárás során volt-e abban az állapotban, hogy a tárgyalásokon részt vegyen.

Nem tisztázta az elsőfokú bíróság, hogy a IV. r. vádlott betegségének hullámzó jellege folytán vallomásai közül melyik tárgyaláson tett nyilatkozata fogadható el aggálymentesnek és melyik előadását kell kirekeszteni a bizonyítékok közül.

Álláspontjának indokolására a IV. r. vádlotról részben a polgári perben, részben a büntetőeljárások során készített, összesen 11 darab orvos szakértői véleményből idézett.

A fentiekben túlmenően a II/4., 5., 6. tényállási pontokkal kapcsolatban utalt arra, hogy a felhasznált okiratok - miután csak tanú15 aláírásával együtt lettek volna érvényesek - az alkalmatlan eszközzel elkövetett kísérlet kategóriájába tartoznak.

A Faktor2 és a Faktor1 Kft. esetében - állítása szerint - a társaságok munkatársai egyértelműen rámutattak, hogy a faktorálást megelőzően már olyan gyanús körülmények merültek fel, melyek a faktorálendő követelések valódiságát már az ügyletek igen korai szakaszában cáfolták. Ennek alátámasztására a 100. és a 276. sorszámú jegyzőkönyvekből idézett.

Kritizálta a rendőrség csapdaállítását, titkos akcióját. Álláspontja szerint ez a cselekmény a kísérlet egy késői szakaszába jutott, alapvetően a rendőrség a jogszabályoknak nem mindenben megfelelő eljárásának az eredménye.

Vitatta azt az elsőbírói megállapítást, hogy az illatszerek - szakértői vélemény hiányában - hamisítványoknak lettek minősítve.

Nem lett tisztázva, hogy a IV. r. vádlott a hitelből milyen pénzüsszeget fordított a társaság kötelezettségeire, az illatszer, amit vásárolt, tényleg hamis volt-e.

Az enyhítésre irányuló fellebbezés kapcsán a védő kiemelte, mint nyomatékos enyhítő körülményt, a IV. r. vádlott kóros elmeállapotát, az alkalmatlan kísérletet, az időmúlást.

A IV. r. vádlott betegségére figyelemmel az eljárás felfüggesztésére is tett indítványt.

Az V. r. vádlott védője a felmentésért bejelentett fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta. Kiemelte, hogy az V.r. vádlott cselekvősege valamennyi vádpontot figyelembe véve a legcsekélyebb a vádlott-társaihoz képest. Az V.r. vádlott esetében módja lenne éppen ezért a másodfokú bíróságnak az iratok alapján helyes és megalapozott tényállást megállapítani, ugyanakkor osztotta a védőtársainak az ítélet megalapozatlanságára, ennek következtében pedig a hatályon kívül helyezésére vonatkozó álláspontját.

A védő ugyancsak az indokolási kötelezettség súlyos elmulasztását jelölte meg a többi védőhöz hasonlóan, mint elsődleges hatályon kívül helyezési okot. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság lényegében a vádirati tényállást másolta át az ítéletébe, és egyáltalán nem részletezte, hogy a fiktív

okiratok miként készültek az V.r. vádlott közreműködésével az ő számítógépén. Ebből a megfogalmazásból nem derül ki, hogy azt ő maga készítette, esetleges segített valakinek, aki az eljárás során ismeretlenül maradt, vagy pedig utasítást adott más személy részére. Álláspontja szerint éppen ezért az ítéleti tényállás alapján az V.r.vádlott bűnösségét nem lehet megállapítani.

Ugyancsak adós maradt az elsőfokú bíróság a hamis okiratok mibenlétének pontos megjelölésével is. Összességében ezért az V.r. vádlottat elítélni e vádpontban nem lehet. Kétségtelen, hogy az V.r. vádlott számítógépén és a hordozható winchesteren fellelhetők voltak az okmányszakértő, illetve az informatikai szakértő által feltárt hamis tartalmú iratminták. Ebből azonban nem következik, hogy az V.r. vádlott készítette, az sem, hogy tudomással bírt azokról, így téves ténybeli és jogi következtetés útján lehetett csak a vádlott bűnösségét megállapítani.

A hordozható winchesterrel kapcsolatban külön kiemelte, hogy annak alkalmazása egy irodai munkát végző személynél kifejezetten előnyös. Különösen igaz ez abban az esetben, hogy nagyobb mennyiségű adat tárolásáról van szó. Ez azonban önmagában nem alapozhatja meg a vádlott büntetőjogi felelősségét. Fikciónak tartotta a védő az elsőfokú ítéletben a törölt fájlok elérési útvonalaival vonatkozó megállapításokat is. Álláspontja szerint az elérési útvonalakból sok következtetés a vádlott bűnösségére nem vonható le, annál is inkább, mert ha valóban tudott a hamis okiratok léteéről, továbbá, ha valóban egyeztetett a III.r. vádlottal a közös védekezési taktikájukat illetően, akkor nyilvánvalóan a legegyszerűbb a winchester megsemmisítése lett volna.

Ezen túlmenően kifogásolta azt is, hogy a hamis okiratok készítésének helyszínéként a bíróság minden konkrét bizonyíték nélkül az V.r. vádlott lakását, az Egyesület irodáját, valamint a II.r. vádlott ügyvédi irodáját jelölte meg. Álláspontja szerint az informatikai szakértői vélemény adataiból ezt a következtetést levonni nem lehetett volna. Nem lehet teljes értékű bizonyítéknak tekinteni az V.r. vádlott vonatkozásában a VII. r. vádlott vallomását sem. E körben a védő kiemelte, hogy a VII. r. vádlott nem ismerte el a hamis dokumentumokkal kapcsolatosan a felelősségét, így arra sincs magyarázat, hogy miért ismerné el az általa is tudottan hamis okiratok felhasználásának tényét. Ezzel kapcsolatban kiemelte a védő, hogy a VII.r. vádlott az V.r. vádlottra terhelő vallomását az eljárás során visszavonta, és e tényállásban érintett tanú9, tanú8 és a VI.r.vádlott ugyancsak nem tudtak terhelő adatot szolgáltatni az V.r. vádlottal szemben.

A védő érvelése szerint az elsőfokú bíróságnak figyelembe kellett volna vennie a VII.r. vádlott korábbi terhelő vallomásának visszavonásáról szóló nyilatkozatát, mivel azt más bizonyíték nem támasztotta alá.

Összességében az V. r. vádlott védője elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig az V. r. vádlott bizonyítékok hiányában történő felmentését indítványozta.

A VI. r. vádlott védője az elsődlegesen felmentésre irányuló fellebbezését továbbra is fenntartotta. Ugyanakkor osztotta védőtársainak az elsőfokú ítélet hiányosságaival kapcsolatos álláspontját is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem teljesítette maradéktalanul az indokolási kötelezettségét, mivel nem vett figyelembe minden rendelkezésre álló bizonyítékot a tényállás megállapításakor. Nem foglalkozott azzal a kérdéssel sem, hogy jelen ügyben számlákról van szó, amelyek tekintetében vizsgálnia kellett volna, hogy számviteli szempontból egyáltalán alkalmas eszköz lehet-e a számla önmagában a cselekmény elkövetéséhez. Ezen túlmenően további hiányossága az ítéletnek, hogy sem az üzletszerűség, sem a bünszövetség tekintetében a bíróság nem indokolta meg az álláspontját.

Osztva a védők által korábban felsorakoztatott érveket, a védő elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. Másodlagosan azonban az ítélet helybenhagyására, illetve a kiszabott próbaidő enyhítésére tett indítványt. Álláspontja szerint a bűnösségi körülményeket helyesen sorolta fel a VI. r. vádlott vonatkozásában a bíróság és azokat megfelelő súllyal értékelte. Érvelése szerint egymással két időben és térben elkülönült alaki halmazatot alkotó két-két

cselekményről van szó, ezért a halmazat súlyosítóként történő értékelése nem indokolt. Ehhez kapcsolódóan utalt arra is, hogy ebből következően a cselekmény társadalomra veszélyessége is formális. Mindezekre figyelemmel az ügyészség súlyosítására irányuló indítványának elutasítását és az ítélet helybenhagyását, illetve a próbaidő enyhítését indítványozta.

A VII. r. vádlott védője perbeszédében az ügyészség súlyosításra irányuló fellebbezésének elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint az ítélet maradéktalanul figyelemmel volt a büntetési célokra a VII. r. vádlott vonatkozásában. Helyesen és kellő súllyal értékelte az enyhítő körülményeket és a kiszabott büntetés is minden tekintetben igazodik nem csak a VII. r. vádlott személyiségéhez, hanem az általa elkövetett cselekmény tárgyi súlyához is. Hangsúlyozta a védő, hogy a VII.r. vádlott cselekvősege tipikus esete annak, amikor alkalmazható a kétszeres enyhítés, hiszen a VII. r. vádlott vonatkozásában mind a bűnsegédi elkövetés, mind pedig a kísérlet maradéktalanul megállapítható. Emellett a büntetlen előélet és a jelentős időmúlás, a két kiskorú gyermekes állapota és tartós beteg nagykorú gyermeke mind indokolja az elsőfokú bíróság által kiszabott és a VII. r. vádlott, valamint a védője által is tudomásul vett elsőfokú ítéletet. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A VII. r. vádlott felszólalásában csatlakozott a védője által elmondottakhoz. Személyi körülményeivel kapcsolatban előadta, hogy tavaly májusban férjhez ment, egyéb változás a személyi körülményeiben nem következett be.

A II. r., a III. r., a VI. r. és a VII. r. vádlottak utolsó szó jogán nem kívántak nyilatkozni.

A másodfokú bíróság az ügyészi, vádlotti és védői fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék a Be. 75.§ (1) bekezdésében megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Az igen szerteágazó és nagy terjedelmű ügy felderítése során minden körülményre kiterjedő, részletes bizonyítást folytatott le, melynek során valamennyi, az ügy elbírálásához szükséges bizonyítékot beszerzett, a beszerzett okirati bizonyítékokat tárgyalás anyagává tette és eljárása során a perrendi szabályokat túlnyomórészt betartotta.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a tisztességes eljárás követelményének eleget téve a vádlottak és a védők által előterjesztett bizonyítási indítványoknak helyt adott. Így került sor a tanú21, tanú22, tanú5, tanú23, tanú4, tanú25, tanú26, tanú27, tanú28, tanú29, tanú30 és tanú31 tanúk megidézésére és kihallgatására.

Ezen túlmenően megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság minden rendelkezésére álló eszközzel megkísérelte felkutatni tanú8, tanú16, tanú17 és tanú32 tartózkodási helyét. Ennek érdekében lakcímkutatást végzett, megkereste a legutolsó lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságot és az ismert munkahelyet, nevezetesen a Bank2-t, azonban ezeknek a tanúknak a megidézése, illetve tartózkodási helyüknek a felkutatása nem járt eredménnyel. Így nem foghat helyt az a védői érvelés, amely az elsőfokú bíróság terhére rója a fenti tanúk személyes meghallgatásának elmulasztását. Az is rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság ugyancsak védői indítványra megkereste a BRFK Gazdaságvédelmi Főosztály Gazdaságvédelmi Osztályát annak tisztázása végett, hogy a II/6. tényállásban írt cselekmény tekintetében készült-e előzetes intézkedési terv, illetve, hogy milyen jogszabályhely alapján vettek az intézkedésben részt köztisztviselők. Ugyancsak helyt adott az

indítványnak és beszerezte a Bt2.-re vonatkozó iratokat is. Helyt adott a IV. r. vádlott igazságügyi elmeorvos-szakértői vizsgálatára vonatkozó védői indítványnak is. Ugyanakkor megállapítható, hogy ezen túlmenően is a védők az eljárás során több, részletes beadványt terjesztettek elő, melyben a nyomozati eljárással szembeni kifogásaikat, azok hiányosságát és az ezzel kapcsolatos észrevételeiket írták le, ezekkel összefüggésben azonban az elsőfokú bíróságnak pervezető végzést sem kell hoznia.

Ugyanakkor kétségtelen, hogy a 2014. április 29. napján tartott tárgyaláson a IV. r. vádlott bizonyítási indítványának elutasítására került sor, mely indítvány a sértett1, tanú1 és tanú4 tanúk ismételt megidézésére vonatkozott. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítvány elutasítását nem indokolta a Be. 258.§ (3) bekezdés f/ pontjában írtaknak megfelelően. Megállapítható, hogy ezt a döntését fellebbezési támadás nem érte, ugyanakkor az elsőfokú bíróság döntése helytálló volt.

A később kifejtettek szerint ugyanis a IV. r. vádlott ezen a tárgyaláson olyan nyilatkozatot tett, amely - tartalmát tekintve - érdemi vallomásnak nem tekinthető, így az ott elhangzottak nem tették szükségessé a három már korábban megidézett és meghallgatott tanú ismételt meghallgatását.

Bizonyítási indítványt terjesztett elő az V.r. vádlott védője is a másodfokú nyilvános ülésen, amely az V.r. vádlott igazságügyi orvosszakértői vizsgálatára irányult és annak igazolására szolgált volna, hogy a lábujj amputálása következtében folyamatos fertőzésveszély áll fenn, amely a börtöntűró képességét jelentősen befolyásolja.

A Fővárosi Ítéltábla az előterjesztett bizonyítási indítványt elutasította, mivel a csatolt orvosi dokumentumok alapján pontosan megítélhető az V.r. vádlott jelenlegi egészségi állapota.

Nem helytálló a IV.r. vádlott távollétében tartott tárgyalási anyag ismertetésének elmaradásával kapcsolatos védői kifogás.

Az iratok alapján megállapítható, hogy a IV. r. vádlott vonatkozásában nem a 214. számú tárgyalási jegyzőkönyvben került sor az eljárás megismétlésére, hanem a 2013. január 14-ei tárgyaláson.

Annyiban azonban helytálló a védelmi észrevétel, hogy részben dátum, részben sorszám elírás szerepel a jegyzőkönyvben. De az is rögzíthető, hogy a IV. r. vádlott és védője jelen volt, az ismertetés kiegészítését nem kérték, de nem is észrevételeztek tévedést. Ebből pedig levonható az a következtetés, hogy a 25. és a (dátum szerint) 34. számú tárgyalási jegyzőkönyv került felolvasásra. Ekként pedig az eljárás megismétlése a Be. 287. § (4) bekezdése alapján szabályosan megtörtént.

Kifogásolta a védelem továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a IV. r. vádlott 2008. október 18. napján tett nyomozati vallomását nem tárta a vádlott elé az eljárás során.

A másodfokú bíróság ezeket a védői kifogásokat nem tartotta megalapozottnak. Megállapítható ugyanis, hogy az 55. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 21. oldalán a IV. r. vádlott kihallgatásáról készült jegyzőkönyvben rögzítést nyert, hogy a vádlott a bűnösségét elismerte és bár a tárgyaláson élt a hallgatás jogával, azonban valamennyi nyomozati vallomására vonatkozóan úgy nyilatkozott, hogy azokat változatlanul fenntartja. Megállapítható továbbmenően az is, hogy az elsőfokú bíróság az iratismertetéskor a jegyzőkönyvben rögzítettek szerint a XV. számú nyomozati kötetben található folytatólagos gyanúsítottai vallomásokat jelölte meg ismertetettként, amelyekre a 2008. október 18.-i vallomás is beletartozik.

Az elsőfokú bíróság ítéletének 88. oldalán foglalkozik a IV. r. vádlott elmeállapota és nyilatkozattételi korlátozottsága közötti összefüggéssel, az ott leírtakkal a másodfokú bíróság is egyetértett.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság fokozott gondossággal vizsgálta a IV. r. vádlott nyomozati vallomásait - miután a tárgyaláson élt a hallgatás jogával - és azokat csak annyiban fogadta el, amennyiben egyéb bizonyítékok is alátámasztották.

Nem szakértői kérdés annak eldöntése, hogy a vallomások közül melyek fogadhatók el és melyeket kell elvetni, hanem ez a bírói mérlegelés körébe tartozik, és az egyéb bizonyítékokkal való összhang függvénye.

Ekként pedig nem foghat helyt az a védelmi indítvány sem, hogy a IV. r. vádlott valamennyi vallomását ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből.

Mind az I. r., mind pedig a II. és III. r. vádlott védője kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság tanú18-t úgy hallgatta meg az elsőfokú bíróság, hogy nem figyelmeztette a titoktartási kötelezettségére.

Megállapítható az iratokból, hogy a tanú18 ügyvédjelölt meghallgatását a 100. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv tartalmazza a 91. oldaltól kezdődően. A jegyzőkönyvben rögzítést nyert, hogy a kihallgatás megkezdésekor a bíró figyelmeztette a tanú18-t a Be. 82.§ (1) bekezdésében írtakra, majd a tanú nyilatkozatát követően megállapította, hogy tanúként történő kihallgatásának nincsen akadálya. Ebből következően a titoktartásra történő figyelmeztetés a tanú kihallgatását megelőzően elhangzott. Ezzel kapcsolatban utal a másodfokú bíróság arra is, hogy a 100. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 92. oldalán rögzítettek szerint a tanú18 a vallomásában arról számolt be, hogy a II. r. vádlott ügyvédi irodájában elsődlegesen adminisztratív teendőket látott el, az utolsó előtti bekezdésben pedig kifejezetten arról nyilatkozott, hogy a faktorálások, illetve a hitelügyek intézése során a feladata csak másolatok készítésére redukálódott, így a konkrét ügyekről kizárólag felszínes értesülései voltak.

Ehhez kapcsolódóan kiemeli a másodfokú bíróság - utalva a Kúria 9. számú BK véleményében írtakra -, hogy a mentességi jogon belül megkülönböztethető az abszolút és a relatív mentesség. Ez utóbbi azt jelenti, hogy minden esetben személyre szabottan kell a mentességét, illetve a titoktartási kötelezettséget vizsgálni, akkor, ha a tanú a foglalkozása következtében titoktartásra köteles. Kiemeli a másodfokú bíróság továbbmenően azt is, hogy amennyiben e szabály megsértése megállapítható, abban az esetben is relatív eljárási szabálysértésnek tekinthető, ami az adott vallomásrész mellőzését és figyelmen kívül hagyását vonja maga után, azonban ettől a tanú vallomásának többi részlete a bíróság számára értékelhető.

A sértett1 és jogi képviselője az eljárás során több beadványban indítványozta, hogy őt a bíróság sértettnek tekintse, és biztosítsa számára a Be. 51. §-ában szabályozott jogokat.

Az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor a tanú sértetti státuszának elismerésére vonatkozó indítványt elutasította a 100/1. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 14. oldalán rögzítettek szerint. Megállapítható az iratokból az is, hogy az elutasítással egyidejűleg a bíróság kioktatta a sértett1-t arra vonatkozóan, hogy a büntetőeljárásban ő a Be. 55. §-a szerinti egyéb érdekeltnek tekinthető.

Az ítéletábra maradéktalanul osztotta az elsőfokú bíróság, továbbá a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontját.

A Be. 51. § (1) bekezdésében írtak szerint sértett a büntetőeljárásban az, akinek a jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette. A következetesen érvényes ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis a „bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette” kitétel szűken értelmezendő, és a büntetőeljárásban csak a bűncselekményt megvalósító magatartással szoros összefüggésben álló igény érvényesíthető, ugyanakkor annak csupán távoli következményeként keletkezett kár azonban nem. Ebből következően megállapítható, hogy a II/2. tényállási pontban írt cselekmény közvetlen sértettje a sértett2, míg a cselekmény következtében kára keletkezett a

sértettl-nek is, azonban ez a bűncselekménynek csupán távoli következménye. Helyesen járt el tehát az elsőfokú bíróság, amikor a sértettl polgári jogi igényének érvényesítését elutasította, amely ebben az esetben azt jelenti, hogy a sértettl a kárigényét más úton érvényesítheti.

A jogi képviselő érvelésével szemben hangsúlyozandó, hogy nem a polgári jogi igény elutasításáról, hanem az igény érvényesítésének elutasításáról rendelkezett az elsőfokú bíróság, nem vitatva sértettl távoli, károsulti pozícióját.

A IV. r. vádlott írásbeli fellebbezésében írtakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla beszerezte a külterületre vonatkozó ingatlan-nyilvántartási adatokat. Az iratokból megállapítható, hogy a Bank1 Zrt. javára nyilvántartott 205.520 CHF kölcsön és járulékai erejéig bejegyzett jelzálogjogot és a 10 millió forint erejéig bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjogot törölték. Az Bank1 a fenti jelzálogjogok mögötti követelését, annak minden biztosítékával együtt engedményezési szerződéssel a sértettl-re engedményezte. A Ptk. 259. § (4) bekezdése alapján megszűnik a jelzálogjog abban az esetben, ha a zálogjogosult a zálogtárgy tulajdonjogát, vagy a zálogtárgy tulajdonosa a zálogjoggal biztosított követelést megszerzi. Tehát az engedményező a Bank1 Zrt. ezért nem kéri, hogy az engedményes a sértettl javára a fenti zálogjogokat átjegyezzék, hanem a csatolt nyilatkozat utolsó bekezdésében foglalt jelzálogtörléshez történő hozzájárulása alapján közvetlenül a jelzálogjogok törlését kéri, mivel a jelzálogjogok a törvény erejénél fogva megszűnnek.

Csatolta a földhivatal még a tulajdonjog átszállásáról szóló, a Bank1 által kiállított nyilatkozatot is. A nyilatkozat utolsó bekezdésében a következők kerültek rögzítésre: A felek tisztában vannak azzal, hogy a Ptk. 259. § (4) bekezdése alapján megszűnik a zálogjog, ha a zálogtárgy tulajdonosa a zálogjoggal biztosított követelést megszerzi. Erre figyelemmel engedményező (a Bank1) jelen nyilatkozat keretében feltétlen és visszavonhatatlan hozzájárulását adja ahhoz, hogy a fent megjelölt jelzálogszerződésekből eredő jelzálogjogok véglegesen, új jogosult bejegyzése nélkül törlésre kerüljenek az ingatlan-nyilvántartásban.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a fentiek nem érintik a büntetőjog és az adott tényállás szempontjából releváns sértetti és egyéb érdekelti pozíciót.

Az eddig kifejtettek alapján összefoglalóan megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság nem követett el olyan eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás túlnyomó részt megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hibáktól és hiányosságoktól, azonban az iratok tartalma, valamint a másodfokú nyilvános ülésen elhangzottak alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja szerint az alábbi kiegészítésre szorul:

Az elsőfokú ítélet 10. oldalán a III. r. vádlott személyi körülményeit azzal egészíti ki, hogy a vádlott tavaly ősszel megnősült, felesége a Banknál ügyintézőként dolgozik, havi 180.000 forintos jövedelemmel.

Az elsőfokú ítélet 13. oldal 5. bekezdését kiegészíti azzal, hogy az V. r. vádlott két lábujját 2015. április hónapban - cukorbetegségéből adódóan - amputálták. (másodfokon becsatolt orvosi iratok)

Az elsőfokú ítélet 14. oldalán a VII. r. vádlott személyi körülményeit azzal egészíti ki, hogy a múlt évben házasságot kötött. (másodfokú tárgyalási jegyzőkönyv 26. oldal)

Az elsőfokú ítélet 16. oldal első bekezdését azzal egészíti ki, hogy az átutalt hitelösszegeből a III. r. vádlott még aznap készpénzben 27 millió forintot felvett (elsőfokú ítélet 31. oldal 4. bekezdéséből átemelve).

A II/1. tényállási pont 2. bekezdését (elsőfokú ítélet 18. oldal 4. bekezdés) kiegészíti azzal, hogy a szállítási szerződés 2006. június 9-én kelt, továbbá a teljesítési igazoláson 2006. május 15-i szállítási szerződési dátum szerepel. Kiegészíti a tényállást azzal is, hogy az átvételi elismervények szerint 2006. június első felében történtek a tényleges szállítások.

A 19. oldal 3. bekezdés utolsó mondatát azzal egészíti ki, hogy a II. r. vádlott által ellenjegyzett opciós szerződés és keretszerződés is 2007. február 23-án kelt.

A tényállás II/2. pontját az elsőfokú ítélet 20. oldal első bekezdés 8. sorában kiegészíti azzal, hogy a IV. r. vádlott az összegből kétszer 2 millió forintot magának megtartott, míg 36 millió forintot a II. r. és az I. r. vádlottnak adott át.

Kiegészíti a tényállást azzal is, hogy a Bank1 a forint és a deviza alapú hitellel összesen 41.400.000 forint hitelt nyújtott a sértett2 részére.

A 20. oldal 3. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a parfüm vásárlásáról kiállított számla 2007. március 8-án kelt és 11.406.000 forintról szól.

A tényállás II/3. pontját az elsőfokú ítélet 20. oldal utolsó bekezdés 3. sorában kiegészíti azzal, hogy a faktoring keretszerződés megkötésének dátuma 2006. október 5. volt.

A tényállás II/5. pontját az elsőfokú ítélet 23. oldal 5. bekezdése után azzal egészíti ki, hogy a Bank2 Zrt. Biztonsági Főosztálya 2007. május 31. napján feljelentést tett a tanú15 ügyvezetése alatt álló a Kft3. ellen 30 millió forint összegű hitelcsalás kísérlete és magánokirat-hamisítás alapos gyanúja miatt.

A tényállás II/6. pontját az elsőfokú ítélet 23. oldal 6. bekezdés 3. sorában kiegészíti azzal, hogy a vállalkozási szerződés 2007. január 10-én kelt, a 2007. április 6. napjával keletkezett nyilatkozat szerint a Kft3. elvégezte, a Zrt1. pedig átvette a munkát, és hozzájárult az ellenérték körváltóval való megterheléséhez, engedményezéséhez, faktorálásához, fedezetként való felhasználáshoz. A nyilatkozat tartalmazza azt is, hogy a Zrt1. részéről a kapcsolattartó tanú10. (VII/569. oldal)

Az ekként kiegészített tényállás már mindenben megfelel az iratok tartalmának, megalapozott, így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A vádlottak tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, amely megalapozott tényállás mellett fellebbezéssel, eredménnyel nem támadható.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat igen körültekintően, részletesen, egyenként és összességében is értékelte, mérlegelte, és meggyőzően adott számot arról is, hogy mely bizonyítékot, milyen körben és miért fogadott el, illetve melyeket és miért vetett el.

A I. tényállási pont vonatkozásában megállapítható, hogy a III. r. vádlott tagadásával szemben az elsőfokú bíróság helyesen alapította a tényállást tanú33, tanú34, tanú35, tanú36, tanú37, tanú38 és tanú39, valamint tanú21 tanúk vallomására, valamint az okirati bizonyítékokra. Megalapozottan,

logikus érveléssel vetette el az elsőfokú bíróság a III. r. vádlottnak az olajbeszerzésre és annak kifizetésére, valamint a zálogkölcson visszafizetési szándékára vonatkozó állításait.

Az ítélet 32. oldal 2. bekezdése szerint a Kft1. korántsem rendelkezett olyan bevétellel, amely megalapozhatta volna a kölcsön visszafizetésének realitását, különösen annak tükrében, hogy a Kft1.-nek 2005 és 2006 években is adótartozása állt fenn az APEH felé.

Nem cáfolta meg ezeket az érveket a védő által a másodfokú nyilvános ülésen becsatolt adásvételi szerződés és az egyeztető jegyzőkönyv sem, melyek 2005. május 25-én keletkeztek. Már önmagában az „okiratok” keletkezése és becsatolása között eltelt tíz év, részbeni fénymásolt jellegük és az a körülmény, hogy az eljárás során létükre a III. r. vádlott soha nem hivatkozott, megkérdőjelezi eredeti származásukat. Ezen túlmenően a tartalmi elemzésük is olyan aggályokat vet fel, amelynek eredményeként a vádlotti védekezést alátámasztó bizonyítékként nem értékelhetők. Az adásvételi szerződésből megállapíthatóan a Kft1.-nek a Kft4. 80 millió forinttal tartozott, melyet hiteltől kívánt fedezni. Az ugyancsak a védő által csatolt egyeztető jegyzőkönyv szerint pedig a Kft4. leszállított a Kft1. részére 75 millió forint értékben motorolajat. A két okirat adataiban fellelhető ellentmondások alapján azonban nyilvánvaló, hogy azok nem azonos napon és nem is azonos időpontban készültek. A kiállítási anyagra vonatkozó adásvételi szerződés szerint ugyanis a vevő, azaz jelen esetben az Kft4. csak a vételár teljes kiegyenlítése után szállíthatta el az árut, ugyanakkor az okiratokból megállapítható, hogy a Kft1. még ugyanezen a napon, azaz 2005. május 25-n átvett a Kft4.-től 75 millió forint összegben motorolajat. Látható, hogy a két összeg közel azonos, így valóban kiegyenlíthető lett volna az áruk értéke, azok cseréjével. Ám ebben az esetben megmagyarázhatatlan az adásvételi szerződésben a Kft4. részéről a 80 millió forintos hitel felvételére és az áru későbbi átvételére vonatkozó nyilatkozata.

További aggályokat vet fel az is, hogy sem az adásvételi szerződés, sem a védő által csatolt egyeztető jegyzőkönyv nem tartalmazza a pénzügyi teljesítés módját. A védő által csatolt pénzügyi elszámolási szerződés 2006. április 13. napján kelt, tehát a Kft4. és a Kft1. között 2005. május 25. napján kötött ügylet pénzügyi rendezésére majdnem egy év után került sor. Ugyanakkor a védelem közvetlenül a szerződés megkötését követően a pénzügyi rendezésre vonatkozó iratokat nem csatolt.

Hasonlóképpen aggályos a védő által csatolt és a Kft1. és a Limited ukrán cég között 2005. november 19-én kelt adásvételi keretszerződés is.

A Kft1. birtokában lévő olaj ekkor már zálogkölcson tárgya volt 2005. szeptember 26. napja óta és az is nyilvánvaló, hogy a kölcsön visszafizetési határideje 2005. november 21. napja volt.

A III. r. vádlottnak tisztában kellett lennie tehát azzal, hogy a kölcsönt a szerződés szerinti határidőre visszafizetni nem fogja, a Kft1. pénzügyi helyzete pedig nem biztosította az ukrán cég részére ígért olaj beszerzését. A 2005. szeptember 29. napján a III. r. vádlott által felvett 27 millió forint sorsa ismeretlen ugyan, azonban arra a III. r. vádlott sem hivatkozott az egész eljárás során, hogy azt az ukrán cég felé olajvásárlására fordította volna. Emellett az is kiemелendő, hogy maga a III. r. vádlott állította az eljárás során azt, hogy az átvett olaj lényegesen többet ért, mint amennyit képtelenesen fizetett érte, így nem kétséges, hogy lényegesen jobban járt volna akkor, ha azt szabad forgalomban értékesíti.

Mindezek alapján - figyelemmel a két valótlan számlára és arra a tényre is, hogy a közraktárban a motorolajat tároló hordók tanú35, tanú36 és tanú34 tanúk vallomása szerint mindvégig sértetlenek voltak, azok észrevétlen cseréjére pedig semmiféle adat nem merült fel - helytállóan hivatkozott arra az elsőfokú bíróság, hogy a III. r. vádlott mindvégig tisztában volt az olaj eredetét és minőségét

igazoló okiratok hamis voltával, ennek ellenére, azok felhasználásával hitelt vett fel a Zrt2.-től, melynek visszafizetésére lehetősége nem volt és az szándékában sem állt.

A III. r. vádlott a II/1. tényállási pontban sem ismerte el a bűnösségét.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 38-39. oldalán adott számot a beszerzett bizonyítékok mérlegeléséről.

Helyesen emelte ki, hogy az egyébként adóssággal küzdő a Kft. fennmaradásához mindenáron pénzt akart szerezni, melyhez azonban ismét hamis okiratokat használt fel azért, hogy a Zrt3.-n keresztül pénzhez jusson. Ezt a tényt alátámasztotta tanú40 és tanú41 tanúk vallomása, valamint az okmányszakértő vélemény, amely szerint a Kft1. bélyegző lenyomata alatt az okiratokon lévő névalírás eredetije a III. r. vádlottól származik.

A Kft1. anyagi helyzete és a 258.984.000 Ft-ról kiállított hamis számla tükrében helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy ilyen volumenű üzletet felületes ismeretség alapján, parkolóban nem szokás kötni, hiszen ez az ügylet - már a volumenét tekintve is - alkalmas lehet még egy jól prosperáló gazdasági társaság tönkretételére is. Ezzel pedig az évek óta ügyvezető tisztséget betöltő vádlottnak is tisztában kellett lennie és tudnia kellett azt is, hogy a pénznek a Kft1. számlájára történő utaláshoz a számlaszám megadására, a pénz továbbutalásához pedig a Kft5. számlaszámának ismeretére van szükség. Az első adatot a III. r. vádlott nem adta meg a „T” nevű személynek, ugyanakkor a III. r. vádlott sem ismerte a Kft5. számlaszámát, ahova az összeg jelentős részét tovább kellett volna utalnia. Következésképpen megállapítható, hogy szándékában sem állt az összeg 95 %-ának továbbutalása.

Az a tény, hogy a számlán és a szállítási szerződésen a Kft5. bélyegzője alatt lévő aláírás eredetije a III. r. vádlottól származik, továbbá sem tanú42, sem pedig tanú43 aláírása nem volt a szerződésen eredeti, egyértelműen az következik, hogy a III. r. vádlottnak tudnia kellett az okmányok hamis voltáról, hiszen ő maga egyik céggel sem állt közvetlen kapcsolatban, velük még érintőlegesen sem folytatott tárgyalásokat.

Ami a III. r. vádlott védőjének az alkalmatlan kísérletre vonatkozó okfejtését illeti, arra a másodfokú bíróság a jogi indokolás keretében tér ki.

A II/3. tényállási pontban foglaltakat mind a III. r. vádlott, mint pedig az V. r. vádlott az eljárás során mindvégig tagadta.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 41-44. oldaláig sorolta fel azokat a bizonyítékokat, amelyek mérlegelése alapján ezt a tényállási pontot megállapította.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 45-48. oldaláig terjedő mérlegeléssel és a bizonyítékokból levont következtetésekkel maradéktalanul egyetértett.

Megállapítható, hogy helytállóan emelte ki a Fővárosi Törvényszék, hogy a Kft1. már az előzőekben részletezettek szerint is anyagilag igen rosszul állt 2006 évben, lejárt tartozása volt és lényegében hasonló módszerrel, hamis okiratok felhasználásával próbált az e tényállásban leírtak szerint pénzhez jutni.

Az elsőfokú ítélet 45. oldal 2., 3. és 4. bekezdésében írt okfejtés logikus és azzal a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

A tanú20 szerepét illetően helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság szemben a III. r. vádlott állításával, hogy személyére kizárólag azért volt szükség, hogy a Kft1. eladása útján a III. r. vádlott az ügyvezetői tisztségétől megszabaduljon, a felelősségre vonás alól mentse magát.

Nem fogadható el az az állítás, hogy az ötletadó és a lebonyolító e cselekmény vonatkozásában a tanú20 lett volna. Vitathatatlan, hogy a tanú20-ként valaki megjelent a Kft1. adásvételekor és a Bank1-nél is a III. r. vádlott társaságában.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság által helyesen értékelt bizonyítékok tükrében kizárható, hogy ezt a magát hamis személyi igazolvánnyal igazoló személyt a III. r. vádlott ne ismerte volna.

Nyomatékosan utal a másodfokú bíróság arra, hogy még a Kft1. 2006. november 5. napján történt eladását megelőzően és a faktor összeg 2006. október 17. napján történt átutalását követő napon, azaz 2006. október 18-án az időközben a Kft1. számlájára utalt 244 millió forintból a III. r. vádlott 235 millió forintot a tanú20-nak kifizetett úgy, hogy a tanú20 még nem volt a Kft1. ügyvezetője. A III. r. vádlott által vezetett Kft. pénzzavarát és a korábbi cselekményt is figyelembe véve, nyilvánvaló, hogy ez a tanú20 által írt átvételi elismervény kizárólag a pénz a III. r. vádlott által történt felvételének fedezését szolgálta.

A Zrt1. elé fennálló követelést alátámasztó okiratok hamis volta a másodfokú bíróság álláspontja szerint kétséget kizáróan bizonyítást nyert. Erre vonatkozóan az informatikai, a számítástechnikai és az okmányszakértői vélemények kétséget nem hagytak és egyértelműen bizonyították, hogy ezek a dokumentumok az V. r. vádlott tulajdonát képező hordozható winchesteren, illetve a számítógépen készültek, hiszen az okiraton szereplő bélyegző lenyomat és a számítógépen fellelhető bélyegző teljes egyezőséget mutatott.

Azt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a hamis okiratok elkészítése a III. r. vádlottnak állt csak érdekében, hisz ő volt az, aki faktorálás végett ezeket a hamis dokumentumokat a bankhoz benyújtotta és ugyancsak ő volt az a személy is, aki a pénzt, annak átutalását követően felvette, illetve továbbutalta a Bank1-nél lévő számlára.

E tekintetben helyesen vetette el az elsőfokú bíróság az V. r. vádlott azon védekezését, hogy e dokumentumokat nem ő, hanem bárki más, aki az irodában megfordult, illetve a gépéhez hozzáférhetett elkészíthette. Ezt tanú44 tanúvallomása megcáfolta, hiszen a tanú elmondta, hogy az egyesület irodájában három számítógép volt, melyből egyet ő, egyet az V. r. vádlott és egyet a VI. r. vádlott használt, ugyanakkor más személyek nem férhettek a gépekhez.

A II/2. tényállási pont vonatkozásában az elsőfokú bíróság az ítélet 90-92. oldaláig terjedően ad összefoglalóan számot a figyelembe vett bizonyítékokról és azok mérlegeléséről is. Ebből megállapítható, hogy az I. r. vádlott tagadásával és a II. r. vádlott érdemi védekezésével szemben mely tanúk vallomásra alapította az elsőfokú bíróság a tényállását.

Helyesen sorakoztatta fel az elsőfokú bíróság azokat a bizonyítékokat, amellyel megcáfolható volt, hogy az I. r. és a II. r. vádlottak mindössze jogi segítségnyújtást, jogi képviseletet, vagyis kizárólag ügyvédi tevékenységet láttak el az ügyletek során.

A IV. r. vádlott terhelő vallomásán túl az elsőfokú bíróság tanú45, tanú18 és tanú46 tanúvallomása alapján rögzítette az I. r. vádlott szerepét.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tanú3, a sértett1, és a tanú5 vallomása alapján azt is, hogy a hitel első részletének felvételénél a II. r. vádlott jelen volt.

A tényállás II/4. pontja tekintetében a vádlottak közül csak a IV. r. és a VII. r. vádlott tett a nyomozás során és a tárgyalás első szakaszában beismerő vallomást, míg a többi vádlott (I., II., III., V. és VI. r. vádlottak) tagadta a bűnösségét.

A bíróság a IV. r. és a VII. r. vádlott nyomozati beismerő vallomását elfogadva tanú47, tanú48, tanú9, tanú23, tanú49, tanú10, tanú14 és tanú50 tanúk vallomásaira is alapította a tényállást.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 93. oldalán részletesen megindokolta, hogy miért fogadta el tanú15 nyilatkozatát, azt is, hogy miért hiteles a IV. r. vádlott vallomása, továbbá megindokolta, hogy mely bizonyítékok alapján állapította meg az V. r. vádlott jelenlétét a Kft.6. épülete előtt tartott legelső megbeszélésen.

Ugyancsak magyarázatát adta annak is, hogy miért fogadta el a tényállás megállapításakor Havasi László vallomását, mely bizonyítja, hogy a IV. r. vádlott a tanú15-ként őt, mint egy megtestesítve lépett fel.

A hamis dokumentumok készítésére vonatkozóan az elsőfokú ítélet 94. oldal 2. bekezdésében, valamint a 95. oldal 2. és 3. bekezdésében írtak minden tekintetben helytállóak, az ott írtakkal a másodfokú bíróság is egyetértett. Hasonlóképpen a VII. r. vádlott tekintetében helytálló az elsőfokú ítélet 95. oldal 4. bekezdésében kifejtett indokolás is. A faktorálás során felhasznált hamis iratokra vonatkozóan az elsőfokú ítélet 59. oldalán nyilatkozott a IV. r. vádlott, akinek vallomásából kiderül, hogy a III. r. vádlott és a II. r. vádlott elkísérték őt a Faktor2-höz, a III. r. vádlottól hamis papírokat kapott és ő volt az, aki figyelmeztette, hogy a Zrt1-gyel kapcsolatban milyen kérdéseket fognak feltenni.

Ugyancsak a III. r. vádlott volt az a személy, aki felíratatta vele a tanú10 nevét és telefonszámát is. Nyilatkozott a IV. r. vádlott arról, hogy e telefonszám valójában a III. r. vádlott telefonszáma volt, következésképpen neki kellett a tanú10 megszemélyesíteni a Zrt1. nevében a faktorcég felé egy esetleges érdeklődés során.

A IV. r. vádlott határozottan és többször nyilatkozott arról, hogy a II. r. vádlott készítette a Kft3.-mal kapcsolatos iratokat és ugyancsak fenntartotta azt a nyilatkozatát, hogy a III. r. vádlott és a II. r. vádlott jelenlétében az ő diktálásuk alapján saját kezűleg töltötte ki a számlát és a még szükséges iratokat. Nyilatkozott arról is, hogy a Zrt1. mérlegének elkészítését a VI. r. vádlott vállalta magára és az általa ismeretlen úton jutott el a Faktor2-höz.

A Faktor2-nél intézett faktoráláshoz szükséges iratokat a IV. r. vádlott vallomása szerint a II. r. vádlott irodájában nyomtatták ki, oda a VI. r. vádlott CD lemezen vitte a vállalkozási keretszerződést, amely a Zrt1. és a Kft3. között jött létre. Ugyancsak ő hozta a teljesítési igazolásokat és a nyilatkozatot is. Az ezeken szükségszerűen végrehajtott változtatásokat pedig a II. r. vádlott irodájába a VI. r. vádlott útmutatása alapján végezték el.

A VI. r. vádlott volt az, aki a Zrt1. által befogadott számlák aláírásával kapcsolatban tanú51 nevét és telefonszámát megadta. Végül a IV. r. vádlott vallomásából lehetett megállapítani azt is, hogy a Faktor2 irodájához a II. r. vádlott mellett az I. r. vádlott is elkísérte, sőt az I. r. vádlott volt az, aki az ő ellenőrzése végett a tárgyalásra elkísérte.

A VI. r. vádlott bár a bűnösségét nem ismerte el, azonban a hamis dokumentumok elkészítésével kapcsolatosan több alkalommal nyilatkozott. Az elsőfokú ítélet 62. oldalán nyilatkozott az V. r. vádlott szerepéről, arról, hogy a dokumentumok hamis voltát nem csak a IV. r. vádlott, hanem a II. r. vádlott és az I. r. vádlott is tudta, ő nyilatkozott arról is, hogy a Zrt1. iratok három helyszínen készültek és beszámolt arról is, hogy az V. r. vádlott miként próbálta vele egyeztetni a kihallgatása során teendő nyilatkozatot.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 63. oldalán részletezi a VII. r. vádlottnak a hamis okiratokkal kapcsolatos vallomását, melyből megállapítható, hogy a VI. r., az V. r. és a II. r. vádlott is jelen

voltak a Kft6. irodájában. A VII. r. vádlott vallomásából állapítható meg, hogy tanú9 közölte a II. r. vádlottal és a IV. r. vádlottal, hogy a 870 millió forintról szóló számla kisebb összegekre történő szétszedése szükséges, míg a Zrt1. mérlegének és főkönyvi kivonatának hiányával kapcsolatosan a VI. r. vádlotthoz fordult, majd az V. r. vádlottat is tájékoztatta, aki elmondta, hogy van olyan programja, amellyel ezeket a dokumentumokat el tudja készíteni. Ugyancsak a VII. r. vádlott vallomása alapján állapította meg a bíróság azt is, hogy a VI. r. vádlott volt, aki a Zrt1. bélyegzőt ezekre a dokumentumokra rányomta.

A fenti nyilatkozatok alapján pedig az egyes vádlottak cselekvősége pontosan megállapítható volt, amelyet az informatikai és okmányszakértői vélemények is alátámasztottak.

A II/5. tényállás vonatkozásában az elsőfokú bíróság a IV. r. vádlott és tanú15 vallomása, valamint a szakértői véleményekben foglaltak alapján állapította meg a tényállást. Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a Bank2 2007. május 31. napján kelt feljelentéséből megállapítható, hogy a cég tanú16 közvetítésével került a bankhoz és az is, hogy a hitelkérelem tanú15 nevéhez fűződik, vagyis az ő nevében járt el a IV. r. vádlott a bankban. Ezt a tényt pedig tanú14 is megerősítette a vallomásában.

A tényállás II/6. pontjában írt cselekményt az elsőfokú bíróság a IV. r. vádlott, tanú52, tanú53, tanú54, tanú55, tanú27, valamint az I. r. és a IV. r. vádlottakkal szemben intézkedést foganatosító tanú25, tanú28, tanú29, tanú30, valamint tanú31 tanúk vallomása alapján állapította meg. Az elsőfokú bíróság az ítélet 93. oldal 2. bekezdésében részletesen megindokolta, hogy miért fogadta el a tényállás vonatkozásában a IV. r. vádlott vallomását.

A védői fellebbezésekben foglaltakkal kapcsolatban a másodfokú bíróság álláspontja az alábbi.

Az I. r. vádlott védője perbeszédében kifogásolta a vádlottak között fennálló kapcsolat ítéleti megállapításait. Erre reagálva a másodfokú bíróság utal az elsőfokú ítélet 17. oldalán írtakra, valamint a fentebb már említett vádlotti és tanúvallomásokra. Emellett az elsőfokú ítélet 94. oldalán a 4. bekezdés részletesen foglalkozik ezzel a kérdéssel. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy jelen ügyben a vádlottaknak a megismerkedésük körülményeire és időpontjára vonatkozó nyilvánvalóan érdekükben állt a régebbi ismeretség eltitkolása, illetve kérdőjelessé tétele, ugyanakkor az ítéleti tényállás történései alapján sem lehet kétséges a vádlottak között fennálló kapcsolatrendszer.

Kifogásolta az I. r. vádlott védője, hogy a tényállás II/4. pontjában, azaz a Faktor2-nél megkísérelt faktoráltatás során az ítélet egyáltalán nem rögzít az I. r. vádlott vonatkozásában semmilyen cselekvőséget.

Ezzel kapcsolatban megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet 21. oldal 4. bekezdésének első sora tartalmazza, hogy 2007. februárjában a II. r. és az I. r. vádlottak kezdeményezésére bízták meg a Kft3. tulajdonosai a IV. r. vádlottat a társaság vezetői feladatának ellátására. Tartalmazza a tényállás továbbá azt is, hogy az I. r. és a II. r. vádlott ezt követően irányította és felügyelte a különböző hitelkérelmek benyújtását a társaság nevében és az ehhez szükséges iratokat is részben ők biztosították.

Utal még a másodfokú bíróság tanú9 tanúvallomására, aki a tárgyaláson arról is említést tett, hogy a II. r. vádlott irodájában történt első megbeszélés alkalmával jelen volt az ügyvédnő „férje”, aki az I. r. vádlottal volt azonos.

Nem helytálló az I. r. vádlott védőjének az az érvelése sem, hogy a Bank2-nél a 30 millió forintos folyószámlahitel felvételére vonatkozóan a bank részéről semmiféle lépés, illetve ajánlattétel nem

történt. Ezt egyértelműen cáfolja a Bank2. 2007. március 31. napján tett feljelentése, amelyről a fentiekben a másodfokú bíróság már szót ejtett, és amelyből megállapítható, hogy a tanú¹⁵ igényelt 30 millió forintos fedezet nélküli hitelt. E cselekmény vonatkozásában a tanú¹⁴ egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy az I. r. vádlott volt az, aki a IV. r. vádlott mellett ügyvédként a hitel igénylése során eljár.

Ennek a vallomásnak a hitelét az is erősíti, hogy a tanú az I. r. vádlottat a felismertetési eljárás során egyértelműen azonosította az ügyvédként eljáró személlyel.

Hasonlóképpen nyilatkozott a tanúként meghallgatott tanú⁵⁰ is, aki az üzletházban megtartott megbeszélésen nem csak a II. r. vádlott, hanem a tárgyalásnál már jelen lévő, azonban abba aktívan bele nem folyó az I. r. vádlott jelenlétéről is beszámolt és őt a felismertetési eljárás során egyértelműen azonosította. Hasonló tartalmú nyilatkozatot tett tanú⁵⁶ is. Ezekre a bizonyítékokra figyelemmel tehát az I. r. vádlott védőjének észrevételei és kifogásai nem alaposak.

Ugyancsak nem helytálló az I. r. vádlott védőjének a Faktor1 Zrt.-nél történetekkel kapcsolatosan az az állítása, hogy abban az I. r. vádlott egyáltalán nem vett részt. A IV. r. vádlott a nyomozati eljárás során egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy ő a Faktor1 Zrt. irodájában a II. r. és az I. r. vádlottakkal együtt érkezett, majd a II. r. vádlott kérésére ő és az I. r. vádlott mentek a Faktor1 cég irodájába tanú⁵⁴ társaságában. Ugyancsak említést tett e cselekmény vonatkozásában a IV. r. vádlott arról is, hogy a Bank2-be a II. r. vádlott utasítására kísérte őt el az I. r. vádlott.

Tanú⁵² vallomásából, valamint a rendőri intézkedésről készült jelentésből egyértelműen megállapítható, hogy a szerződés aláírására a IV. r. vádlott az I. r. vádlott társaságában érkezett. Ebből a tényből pedig nyilvánvalóan következik, hogy a szerződéskötés céljáról és tartalmáról is tudomással kellett bírnia az I. r. vádlottnak.

Tanú⁵³ a szerződés aláírásakor az I. r. vádlott jelenlétét ugyancsak megerősítette, egyben cáfolta az I. r. vádlott azon állítását, hogy ő Zrt1. képviselőjének jelenlétéhez ragaszkodott, illetve annak hiánya miatt kifogást emelt.

Ezek a bizonyítékok egyértelműen cáfolják az I. r. vádlott védőjének perbeszédében elhangzott állításait, annál is inkább, mert mind a IV. r. vádlott, mind az ügyvédeként jelenlévő az I. r. vádlott szerződéskötésre mentek a Faktor1 Zrt. irodájába, így nyilvánvaló, hogy a jogi végzettséggel rendelkező I. r. vádlottnak tisztában kellett lennie, mind a szerződés tartalmával, mind pedig az odamenetelük céljával. A II. r. és az I. r. vádlottak között fennálló szoros - egyes tanúk és a II. r. vádlott vallomása szerint is élettársi - kapcsolat, valamint a korábbi cselekményekben az I. r. vádlott által betöltött szerep egyértelműen kizárja azt, hogy az I. r. vádlott pusztán szemlélőként, mintegy biztonsági őr jelent volna meg ezen a napon is a Faktor1 Zrt. irodájában.

A II. r. vádlott védőjének beadványára reagálva megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a IV. r. vádlottnak az eljárás megindulását követő cselekményei, és az amiatt indult eljárások önmagában nem zárják ki azt, hogy a jelen ügyben vád tárgyává tett cselekményt a vádlott-társaival együtt, ezen belül is az I. r. vádlott és a II. r. vádlott irányítása és ellenőrzés mellett hajtotta végre.

Hasonlóképpen nem hozható összefüggésbe a jelen eljárással az a tény sem, hogy a IV. r. vádlott további 80 cégben töltött be ügyvezetői, illetve tulajdonosi szerepkört. Kétségtelen, hogy ez a IV. r. vádlott személyiségére következtetéseket enged levonni, ugyanakkor hangsúlyozza a másodfokú bíróság azt a már fentebb kifejtett álláspontját, mely szerint az orvosszakértői véleményben rögzítettek szerint a IV. r. vádlottnál fennálló személyiségzavar bizonyos időszakokban az eljárási jogok gyakorlását számára teljes körűen lehetővé tette.

Nem helytálló a II. r. vádlott védőjének az az állítása sem, hogy a vádlottak nem a II. r. vádlott és az I. r. vádlott révén kerültek kapcsolatba. Az elsőfokú ítélet 17. oldalán a Fővárosi Törvényszék pontosan felvázolta a vádlottak között fennálló személyi kapcsolódási pontokat és azt is, hogy melyik vádlott révén kerültek egymással szorosabb kapcsolatba. Ezen túlmenően az elsőfokú ítélet 67., 69., 70., 59. és 60. oldalán írtak is cáfolják a védő állítását. (sértett1, tanú1, tanú3)

A védői beadvány 3. oldalán szereplő táblázattal kapcsolatban a másodfokú bíróság kiemeli, hogy az I. r., a II. r. és a IV. r. vádlottak vezető szerepét jelzi önmagában az a tény is, hogy a II/2., II/4., II/5. és II/6. vádpontokban a tanúvallomások szerint e három vádlott minden esetben érintett volt a cselekményekben és az is megállapítható, hogy a II.r. vádlott aktívan, míg az I.r. vádlott a háttérbe húzódva, de ugyancsak aktív résztvevőként követte, segítette az eseményeket.

A hamis dokumentumoknak a II. r. vádlott ügyvédi irodájában lévő számítógéppel történő készítésére vonatkozó védői kifogással kapcsolatosan megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a tanú18 ügyvédjelölt vallomása szerint az irodában két gép volt, arra azonban az eljárás során nem merült fel adat, hogy a lefoglaláskor ugyanazok a gépek voltak-e az irodában, mint amelyeket korábban használtak. Így önmagában az a tény, hogy a II. r. vádlott irodájából lefoglalt számítógépen hamis dokumentumminták nem voltak fellelhetők, még nem jelenti azt, hogy a dokumentumok készítésében nem vett részt. Utal ezzel kapcsolatban még a másodfokú bíróság a VI. r. vádlott nyomozati iratok 20. kötet 43. oldal utolsó előtti bekezdésére, valamint az 51. oldalon tett nyilatkozatára, melyből egyértelműen megállapítható, hogy a hamis dokumentumok a II.r. vádlott ügyvédi irodájában is készültek.

Ezen túlmenően bizonyítékkul szolgál e körben a VII. r. vádlott vallomása is. Az a körülmény, hogy az Egyesület számítógépein az igazságügyi informatikai szakértői vélemény szerint is keretszerződés mintákat, valamint a Kft1.-nek címzett tájékoztatást találtak, még nem zárja ki, hogy egyéb dokumentumok a II.r. vádlott irodájában készültek.

Észrevételezte a vádlott azt is, hogy a tényállás II/5. pontjában nincs szó arról, hogy a 858 milliós számla sztornírozását követően elkészített három számlát a IV.r. vádlott kinek az utasítására állította ki. A másodfokú bíróság álláspontja ezzel kapcsolatban az, hogy e tekintetben a IV. r. vádlott II/6. tényállási pontra vonatkozó vallomása áll rendelkezésre, mely szerint a számlabontást a VI. r. vádlott utasítása alapján, ő végezte el. (nyom. ir. 79. old.) Továbbmenően megjegyzi a másodfokú bíróság azt is, hogy ha a II/5. pontban nem adtak utasítást a számla konkrét kiállítására a IV.r. vádlott részére, attól még a II/4. pontban felhasznált számla vonatkozásában azt a tényt semmi sem zárja ki, hogy a II. r. vádlott utasítására járt el.

Az elsőfokú ítélet 87. oldal 3. bekezdésében írtakat kifogásoló védői álláspont helytálló, hiszen a tanú az I.r. vádlottat, mint az épületben zálogházat üzemeltető személyt ismerte fel. Megjegyzi azonban a másodfokú bíróság, hogy ettől még vásárolhatta ő is a számlatömböt, azonban ezt a tényt az ítéleti tényállás nem tartalmazza, és az ügy érdemi elbírálása szempontjából jelentőséggel sem bír. Jelentősége az ügy szempontjában mindössze annak van, hogy a számlatömböt itt vették, és az utóbb meg hamisították.

Annak a körülménynek, hogy az elsőfokú ítélet a II. r. vádlott védője szerint a IV. r. vádlottat zavart, bizonytalan, visszahúzó és bátorítatlan személyként írja le, míg a II. r. vádlottat erőszakosabb és agilisabb személyiségként jellemzi, az ügy szempontjából jelentőséggel nem bír. Az ügy szempontjából mindössze annak van jelentősége, hogy a IV. r. vádlott saját, valamint elvált felesége előadása szerint is hosszabb ideig az I. r. vádlott soproni lakásában lakott a végrehajtandó szabadságvesztés büntetés letöltésének halogatása céljából.

Hasonlóképpen nem helytálló a védőknek a IV. r. vádlott legutolsó tárgyaláson tett, a nyomozati vallomását visszavonó nyilatkozatával kapcsolatos érvelése. Az elsőfokú ítélet 57. oldala ugyanis tartalmazza a vallomás megváltoztatásának a tényét, ugyanakkor a másodfokú bíróság álláspontja szerint az is megállapítható, hogy a IV.r.vádlottnak ez a nyilatkozata érdemi vallomásnak, méghozzá olyan tartalmúnak, amely a korábbi állításait megcáfolja, semmiképpen nem tekinthető.

A IV.r. vádlott ügyvezetővé választásának körülményeit és ebben a II. r. vádlottnak a szerepét illető védői álláspontot cáfolja a 141-I. számú jegyzőkönyv 4., 7., 8. és 17. oldalán tanú3 azon többször tett kijelentése, hogy a IVr.vádlott ügyvezetővé választását a II. r. vádlott sugallta.

Ami a sértett2. részére folyósított 41,4 millió forint a IV. r. vádlott által történt felvételének tényét és a pénz további sorsát illető védői észrevételt illeti, megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy e vonatkozásban a IV.r.vádlott valóban többféle nyilatkozatot tett az eljárás során. Azt azonban nyomatékosan kell hangsúlyozni, hogy a nyilatkozatai közötti eltérések mindössze az összecszerűséget érintették, viszont a vonatkozásban, hogy mely személyeknek adott ebből az összegből, a IV. r. vádlott mindvégig következetesen nyilatkozott, és azokat a személyeket jelölte meg, akik az ügyvezetővé választását lehetővé tették. Megjegyzi még ezzel kapcsolatban a másodfokú bíróság azt is, hogy a IV. r. vádlott soha nem vitatta, hogy a felvett összegből magának is megtartott pénzt, azonban egyszer sem nyilatkozta kifejezetten azt, hogy a felvett összeget a cég pénztárába befizette volna, illetve hogy azt teljes összegében a cég érdekeire használta volna fel. Mindössze egyetlen nyilatkozatában tett említést arról, hogy egy 1.900.000 forintos összeget adótartozásként befizetett, azonban ez a nyilatkozata sem tartalmazza kifejezetten azt, hogy ennek a kifizetése ebből az összegből történt.

A II. r. vádlott védője írásban indokolt fellebbezésének 11. oldalán tizenkét pontban sorolta fel, hogy a sértett2 számlájára utalt és a IV. r. vádlott által felvett 10 millió forint teljes egészében a Kft. érdekében lett felhasználva.

A másodfokú bíróság a védői érveléssel nem értett egyet.

Kétségtelen, hogy a felsorolásban szereplő dokumentumokat dra II. r. vádlottól foglalták le, melyből egyidejűleg az is következik, hogy azok nem tekinthetők a Kft. könyvelési anyagának részeként. Hangsúlyozni kell, hogy a II.r. vádlott nem volt tagja a sértett2-nek, abban ügyvezetői tisztséget sem töltött be, így ezek a tőle lefoglalt okiratok egyrészt még az időbeli egyezés ellenére sem igazolják, hogy a kifizetések abból a 10 millió forintból történtek, amelyet a sértett2. számlájára a bank utalt. A sértett2. tevékenységével összefüggő könyvelési anyag az iratok között nem volt fellelhető. Az a körülmény pedig, hogy ezt a II. r. vádlottól foglalták le, egyértelműen azt igazolja, hogy nem is képezhették a könyvelés részét. Utal mellékesen a másodfokú bíróság arra is, hogy egy gazdasági társaság bevételei és kiadásai vonatkozásában szigorú számviteli előírásoknak kell érvényesülnie, így egy a Kft.-vel hivatalos kapcsolatban nem álló ügyvédnél fellelt különböző bizonylatok semmiképpen nem igazolják, hogy a Kft. számlájáról felvett pénz a Kft. érdekében lett volna elkölthető. Ezt az érvelést egyébként alátámasztja az a tény is, hogy ebben az időszakban igazoltan a sértett2-nek 10 millió forintot meghaladó köztartozása volt, melyről tanú6 nyilatkozott a nyomozati iratok 13. kötet 241. oldalán, és az is nyilvánvaló, hogy a felvett 10 millió forintot nem ennek a köztartozásnak a kiegyenlítésére fordították. Megjegyzi még tovább a másodfokú bíróság e felsorolással kapcsolatosan azt is, hogy az iratok között olyan egyértelmű bizonyíték, amely azt igazolta volna, hogy ezeket a kifizetéseket kivétel nélkül vagy döntő többségében a IV. r. vádlott eszközölte, nincs.

A parfümvásárlással kapcsolatos védői fellebbezésben írtakra a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a Bt1. által értékesített parfüm kifizetésére vonatkozó számla 2007. március 8-án keltezett, és készpénzzel történő kiegyenlítést tartalmaz. A parfümszámla kelte tehát a hitel összegének felvétele utáni, másrészt a gazdasági életben szokatlan készpénzes fizetést tartalmaz. Így alappal következtetett arra az elsőfokú bíróság, hogy fiktív ügyletet takar.

Az ítélet II/4. pontjával kapcsolatos védői kifogásra reagálva a másodfokú bíróság leszögezi, hogy a szövegkörnyezetből kiragadott vallomásrészletek ebben az esetben sem alkalmasak tanú9 nyilatkozatának elvetésére. Jelen esetben ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy sem az ítélet tényállása, sem az indokolása nem tartalmaz ezzel ellentétes ténymegállapítást, hiszen abban is az szerepel, hogy a Faktor2 Zrt.-nél történő ezen megbeszélésre csak a IV.r. vádlott és tanú9 mentek el, más kérdés, hogy a II. r. vádlott a tárgyalás időtartama alatt az utcán várakozott.

Ami a fellebbezési beadvány 15. oldal 1., 2. és 3. bekezdésében írtakat illeti, kétségtelen tény, hogy a Zrt1-hez fűződő kapcsolatai a VI. r. vádlottnak voltak jelen ügyben, továbbá ő ismerte tanú10-t is. Az sem vitatható, hogy a VI.r. vádlott volt az Egyesület elnöke. Mindezek elismerése mellett azonban hangsúlyozni kell, hogy ez a többi vádlott büntetőjogi felelősségét semmilyen formában nem érinti, erre utaló adat az eljárás során nem merült fel.

Ami a faktorálás során a veszélyeztetett érték megalapozatlanságát illeti, a másodfokú bíróság azzal érvel, hogy a faktoráláskor alkalmazott 80 százalékos érték köztudomású tény, nincs jogszabályi alapja, a gyakorlat alakította ki, és a Be. 75. § (3) bekezdése alapján ezeknek a tényeknek a bizonyítása nem szükséges.

Ami a II/4., II/5. és II/6. tényállások során felhasznált hamis dokumentumok készítésére vonatkozó védői álláspontot illeti, a másodfokú bíróság nem vitatja, hogy ezeket részben az egyesület számítógépén, részben az V. r. vádlott számítógépén, illetve hordozható winchesterén találták meg, azonban azt is ki kell emelni, hogy ebből még egyáltalán nem következik, hogy azokat kizárólag az V. r. vádlott készítette el. Csak utal a bíróság az e három pontban megállapított ítéleti tényállásra, a vádlottak között fennálló kapcsolatra és arra a tudattartamra, amely azt igazolja, hogy valamennyien tisztában voltak az okiratok hamis voltával.

Ami pedig az írásszakértői vizsgálat elmaradását illeti, a másodfokú bíróság álláspontja szerint a kézzel kitöltött hitelkérelmi lapok írásszakértői vizsgálata semmilyen formában sem érinthette volna az ítéleti tényállást, figyelembe véve a II. r. vádlott büntetőjogi felelősségét.

Ami a II/6. tényállási ponttal kapcsolatos védői észrevételt és a veszélyeztetett érték megalapozatlanságát illeti, a másodfokú bíróság visszaüt a köztudomású tényként elfogadott 80 százalékos faktorálási értékre. Ami pedig a védő által említett 250 millió forintos finanszírozási limithatárt érinti, megállapítható, hogy csalási kísérlet esetében a veszélyeztetett érték fölfelé eltérhet ettől a limittől, lefelé azonban nem. Másként fogalmazva, a finanszírozási limit, mivel némiképp egyéni elbírálás alá esik, a fizetésre kötelezett cég megítélése alapján semmi nem zárja ki, hogy ezen limithatár fölött is a 80 százalék figyelembe vételével a faktorcég fizetési hajlandóságot mutatott volna.

Ami pedig a II. r. vádlott védőjének a cselekmények jogi minősítésével kapcsolatos kifogásait illeti, arra a másodfokú bíróság a jogi minősítés keretében tér ki.

Az elsőfokú bíróság - a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján - helytállóan következtetett arra, hogy a Kft1. átruházása egy elérhetetlen, csupán „strómanként” eljáró személyre azt szolgálta, hogy a III. r. vádlott a felelősség alól mentse magát és ismeretlen tettes ellen tett

rendőri feljelentései is ezt a célt szolgálták. Ekként pedig alaptalanul kéri számon a védelem a könyvelési anyag vizsgálatának hiányát az elsőfokú bíróságtól.

A fenti bizonyítékok alapján valamennyi vádlott vonatkozásában a tényállásban leírt módon a másodfokú bíróság is bizonyítottan látta a bűncselekmények elkövetését.

Az érdemi perbeszédekben elhangzott további érvelések a jogi indokolás részét képezik.

Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése alapján megalapozott tényállást állapított meg, helyes ténybeli következtetéseket vont le. A bizonyítékok egymásra épülnek, zárt logikai láncot alkotnak és egy irányba, a vádlottak bűnösségének irányába mutatnak. Az elsőfokú bíróság a tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, és helyesen minősítette a cselekményeket.

A Btk. 2. §-t vizsgálva, helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a IV. r. vádlott kivételével a 2012. évi C. törvény alkalmazása kedvezőbb a vádlottakra nézve, míg a IV. r. vádlottnál az elkövetéskori 1978. évi IV. törvény jelent enyhébb elbírálást.

Mind az I. r., mind a II. r. vádlott védője, valamint a sértett1 és jogi képviselője is támadta a II/2. tényállási pont vonatkozásában a cselekmény sikkasztásként való minősítését.

A másodfokú bíróság a védői okfejtéssel szemben egyetértett a cselekmény sikkasztásként történt minősítésével az alábbiak szerint:

Megállapítható, hogy a II/2. tényállási pontban a IV. r. vádlott, mint a sértett2 ügyvezetője a Kft. részére vette fel a hitelt a Bank1-től, melyet a bank a sértett2. számlájára utalt. Ennek következtében az önálló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság vagyont képezte a Bank1 által folyósított forint alapú, illetve svájci frank alapú hitel. Amint arra a Kúria, illetve korábban a Legfelsőbb Bíróság is több eseti döntésében rámutatott, a jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság vagyona az alapító vagyontól elkülönül, következésképpen az alapító számára és a gazdasági társaságot irányító vezető tisztségviselő számára is idegen dolognak minősül.

Vitathatatlan, hogy a gazdasági társaság ügyvezetője a feladatát önállóan látja el. E minőségében csak a jogszabályoknak, a különböző társasági szerződéseknek, valamint a gazdasági társaság legfőbb szervének, azaz a taggyűlés határozatainak van alávetve. A vezető tisztségviselő - jelen esetben a IV. r. vádlott - a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján köteles ellátni. Hangsúlyozni kell azt is, hogy a vezető tisztségviselő felelősséggel tartozik a társaság pénzeszközeinek kezeléséért és a pénzügyek jogszabályszerű intézéséért, amely kötelezettségének vétkes megszegéséből eredő kárért a társaság irányában a polgári jog szabályai szerint felel. (Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.023/2013/7. számú ítélet)

Jelen esetben a IV. r. vádlott, mint ügyvezető tisztséget betöltő személy megszegte a rábízott vagyon és a rábízott pénz kezelésével kapcsolatos gondossági kötelezettségét és a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is megsértette. Azzal a magatartásával ugyanis, hogy a sértett2 bankszámlájáról 2007. március 2. napján 10 millió forintot, míg 2007. március 5. napján a svájci frank alapú hitelből 31.400.000 forintot felvett, abból 4 millió forintot magának megtartott, míg a fennmaradó összeget az I. r. és a II. r. vádlottnak átadta, kivonta az általa irányított Kft. tulajdonából és a rendelkezése alól ezt az összeget. Az irányadó és hatályos jogszabályi rendelkezések szerint ugyanis a Kft. számlájára érkező vagy a házi pénztárba befizetett pénz a gazdasági társaság tulajdonába kerül és így a IV. r. vádlottnak a felvett összeggel a Kft. felé kellett volna elszámolnia. Ennek a kötelezettségének a IV. r. vádlott akkor tett volna eleget, hogy ha a készpénzben felvett összeget a Kft. házi pénztárába befizeti, majd a megfelelő bizonylatok kiállítását követően onnan a Kft.

különböző fizetési kötelezettségeit teljesíti. A 2000. évi C. törvény rendelkezései szerint ugyanis meghatározott időn belüli elszámolási kötelezettsége van az ügyvezetőnek a folyószámláról vagy a bankból közvetlenül felvett pénz tekintetében.

Éppen ezért nem fogadható el a II. r. vádlott védője által felsorakoztatott és a II.r. vádlottól lefoglalt okiratok alapján az, hogy a pénzt a Kft. érdekében használták fel. Kiemeli azonban a másodfokú bíróság, hogy a pénz további sorsának a bűncselekmény megvalósulása szempontjából jelentősége egyáltalán nincs. A bűncselekmény befejezetté vált ugyanis a IV. r. vádlott által a hitel készpénzben történő felvételével, és annak részben az I. r., részben a II. r. vádlott részére történő átadásával, illetve azzal, hogy abból a IV.r.vádlott 4 millió forintot a saját részére megtartott.

Ezzel a magatartásával a IV. r. vádlott a sértett² tulajdonát képező pénzt eltulajdonította, így a terhére megállapított cselekmény sikkasztáskénti minősítése törvényes volt az elsőfokú bíróság részéről. Észlelte a másodfokú bíróság, hogy mind a rendelkező részben, mind az indokolásban tévesen jelölte meg az elsőfokú bíróság a sikkasztás tényállásának jogszabályi felhívását, az helyesen az 1978. évi IV. törvény 317. §-a.

Valamennyi védő támadta a vádlottak bűnösségének megállapítását mindazokban az esetekben, amikor a bank vagy a faktorcég észlelte a benyújtott okiratok hamis voltát, és a hitel, illetve a faktorösszeg folyósítását megtagadta. A védők érvelése szerint ebben az esetben a benyújtott okiratok alkalmatlanok voltak a kívánt hatás elérésére, így álláspontjuk szerint alkalmatlan eszközzel elkövetett kísérletről van szó, mely esetben vagy a büntetés korlátlan enyhítésének, vagy pedig a büntetés mellőzésének van helye.

A Fővárosi Ítéltábla nem osztotta ezzel kapcsolatban a védők álláspontját a következők miatt: Előjáróban leszögezi az ítéltábla, hogy a vádlottak által készített hamis magánokiratok minden tényállási pont esetében felhasználásra kerültek. A magánokirat-hamisítás vonatkozásában tehát a cselekmény valamennyi érintett tényállás esetében befejezettnek tekintendő, így az alkalmatlan eszközzel elkövetett kísérlet szóba sem kerülhet.

Az alkalmatlan eszközzel elkövetés vizsgálata kizárólag a kísérleti szakban maradt csalási cselekmények esetében indokolt.

A jelenleg hatályos törvényi rendelkezések szerint (10. § (3) bekezdés) a büntetést korlátlanul enyhíteni vagy mellőzni is lehet, ha a kísérletet alkalmatlan tárgyon, alkalmatlan eszközzel vagy alkalmatlan módon követik el. Jelen esetben az alkalmatlan eszközzel történő elkövetés jöhetne szóba.

Alkalmatlan eszközről azonban csak abban az esetben beszélhetünk, ha az adott körülmények között, illetve az alkalmazott módon nem alkalmas a szándékolt eredmény előidézésére, bár arra más körülmények között, azt felhasználva egyébként alkalmas lenne. Jelen esetben nyilvánvalóan nem állapítható meg az irányadó tényállások alapján, hogy a vádlottak tudatosan, alkalmatlan eszközt választva követték volna el a cselekményüket. Utal az ítéltábla arra is, hogy a kísérleti szakban maradt cselekmények esetén különbséget kell tenni az abszolút és a relatív alkalmatlan eszközök között.

Abszolút alkalmatlan az az eszköz, amely az eset konkrét alakulásától függetlenül, természeténél fogva objektíve alkalmatlan a törvényi tényálláshoz tartozó eredmény előidézésére.

Relatív alkalmatlan az az eszköz, amely csak bizonyos esetekben, más feltételek mellett alkalmas a szándékolt eredmény előidézésére, azonban a konkrét esetben a célzott hatás kiváltására nem alkalmas.

A fentiekre figyelemmel tehát társadalomra veszélyesség hiányában nem lehet bűncselekményt megállapítani abban az esetben, ha az eszköz a szándékolt káros eredmény előidézésére objektíve nem alkalmas. Minden más esetben a bűncselekmény kísérletének megállapítására kerülhet sor. Azt pedig, hogy valamely eszköz a szándékolt eredmény előidézésére alkalmas-e vagy nem, soha nem elvontan, hanem mindig a konkrét elkövetésre vonatkoztatva kell eldönteni. (BH 2007. 177.)

Az érintett tényállások alapján megállapítható, hogy függetlenül attól, hogy a pénzüintézetek egyes esetekben elvégezték az előzetes vizsgálatokat, egyes esetekben pedig nem, a hamis okiratok alkalmasak voltak a kívánt cél elérésére, amit éppen az bizonyít, hogy több esetben hitel folyósítására is sor került. A pénzüintézeteknek a benyújtott okiratokkal kapcsolatos ellenőrzése, illetőleg annak elmaradása ilyen módon nem érinti a terheltek bűnösségét. Az a tény, hogy a pénzüintézetek belső ügyviteli rendje egy bizonyos „szűrőt”, azaz ellenőrzést rendszeresített az okiratok valódiságának ellenőrzésére, egymagában véve még nem minősíti a cselekményt alkalmatlan eszközzel elkövetettnek.

Jelen ügyben a terheltek szorosan együttműködtek a pénzüintézetek megtévesztésében, és a cselekményekhez olyan okiratokat használtak fel - ezzel megvalósítva a befejezett magánokirat-hamisítás bűncselekményét -, amely bizonyítottan alkalmas volt joghatás kiváltására.

Az alkalmatlan eszközzel elkövetett kísérletre vonatkozó védelmi felvetések ezért nem minősülhetnek alaposnak.

Több védő kifogásolta, hogy az üzletszerűség, illetve a bűnszövetség tekintetében az elsőfokú bíróság semmiféle indokolást nem adott annak ellenére, hogy mindkét minősítő körülményt megállapította.

Ezzel kapcsolatosan az ítélet tábla az elsőfokú ítélet 99. oldalán írtakra utal, ahol a védői érveléssel szemben az elsőfokú bíróság megindokolta mind a bűnszövetség, mind pedig az üzletszerűség tekintetében az álláspontját. Az ítélet tábla azonban ehhez az elsőbírói érveléshez a következőket fűzi:

A csalás elkövetési magatartása a tévedésbe ejtés vagy a tévedésben tartás. Az ítélkezési gyakorlat nem követeli meg, hogy a tévedésbe ejtés fondorlatos, átláthatatlan vagy elháríthatatlan legyen. Arra kell csak alkalmasnak lennie, hogy a sértett személyéhez kapcsolódóan előidézze a károkozást. A megtévesztésnek nem kell kiterjednie a jogügylet egészére, csupán az szükséges, hogy a jogügylet olyan elemeit fogja át, amelyek a károkozással okozati összefüggésben állnak.

A tévedésbe ejtés kapcsán azt kell hangsúlyozni, hogy ugyanazzal a megtévesztő magatartással való tévedésbe ejtés jogkövetkezményei is differenciálódhatnak, és az egyik esetben megvalósul a csalás, míg a másik esetben nem.

Nem állapítható meg csalás bűncselekményében a bűnösség akkor, ha a kölcsön felvételekor az elkövetőnek szándékában állt az összeg visszafizetése, és ennek reális lehetősége is adva volt.

A hitelintézet megtévesztésével megszerzett pénzkölcsön rendszeres törlesztése, illetve visszafizetése általában a visszafizetési szándék komolyságára és a károkozási szándék hiányára utal.

Megállapítható, hogy jelen ügyben a csalás büntette valamennyi törvényi tényállási elemének megállapításához szükséges tény megvalósulhat.

E tényállásokkal kapcsolatban kiemeli az ítélet tábla, hogy a csalás megvalósulása kapcsán nem a vádlottak vélt vagy valós teljesítőképességének, hanem a teljesítési készség hiányának van

jelentősége. A csalás kapcsán ugyanis a teljesítőképeség és a teljesítési készség nem ugyanaz, vagyis mindig külön vizsgálendő. A bűnösség kérdését ez utóbbi - amely akarati tényező - dönti el.

Jelen ügyben egyértelműen megállapítható, hogy a hamis okiratokkal, valótlan gazdasági eseményekről szóló számlákkal, szerződésekkel, stb. szereztek vagy próbáltak meg szerezni hitelt a vádlottak, amelyből egyértelműen arra lehet következtetni, hogy a hitel visszafizetése eleve sem állt szándékukban. A hitel kis mértékű törlesztése (I. tényállás) pedig csupán a kár utólagos megtérüléseként értelmezhető.

Az üzletszerűség vonatkozásában történeteket a 3/2011. BJE-ben foglaltak, valamint az ehhez kapcsolódóan kialakult bírói gyakorlat alapján is vizsgálni kell.

A részes bűncselekményeinek rendbelisége és minősítése mindig a tettesi alapcselekményhez igazodik. Igaz ez az üzletszerűség, mint minősítő körülmény megállapíthatósága tekintetében is. A fent említett jogegységi határozat szerint ugyanis amennyiben a felbújtó rendszeres haszonszerzésre törekedve, több tettest bír rá ugyanolyan vagy hasonló, vagy egy-egy olyan bűncselekmény elkövetésére, melynek az üzletszerű elkövetés is minősítő körülménye, e minősített esetért csak akkor tartozik büntetőjogi felelősséggel, ha az üzletszerűség a tettesi bűncselekmény tekintetében is megállapítható. Egyébként a felbújtó ilyen magatartása kizárólag a büntetés kiszabása körében értékelhető és értelmezhető.

Ez az elv értelemszerűen vonatkozik arra az esetre is, ha a többszöri felbújtás olyan alapcselekményeket vált ki, amelyeket a társtettesek nem üzletszerűen követnek el, továbbá arra a bűnsegédre is, akinek a cselekménye nem üzletszerűen elkövetett tettesi alapcselekményhez kapcsolódik.

Jelen ügyben az elsőfokú bíróság helyesen járt el a csalási bűncselekmények minősítésénél is, és a fenti szempontokat mind a minősített esetek, mint az elkövetői alakzatok meghatározásakor figyelembe vette.

A másodfokú bíróság nem osztotta a védelmi érvelést a II/6. pontnál alkalmazott rendőri intézkedést illetően. Az érintett vádlottak bűncselekmények elkövetését a maguk részéről befejezték, amikor a hiteligénylést a hamis okiratokkal együtt a Faktor1 Zrt.-nek benyújtották. Az ezt követő cselekményük a befejezett csalási kísérletet nem módosítja, befejezett csalássá csak a hitel összegének kiutalásával válna a bűncselekmény. Így nincs jelentősége annak, hogy a „csapdaállítás” mennyire volt szabályos vagy sem.

Az elsőfokú bíróság hiánytalanul sorolta fel valamennyi vádlott esetében a bűnösségi körülményeket, amelyeket az V. r. vádlott vonatkozásában azzal egészít ki az ítélet tábla, hogy a vádlott jelenleg fennálló súlyos betegsége további enyhítő körülmény, és ugyancsak nyomatékos enyhítő körülmény valamennyi vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet meghozatala óta eltelt időmúlás is.

Az egyes vádlottakkal szemben alkalmazott büntetések súlyosítására irányuló ügyészi állásponttal az ítélet tábla egyik vádlott vonatkozásában sem értett egyet. A vádlottakkal szemben értékelhető enyhítő és súlyosító körülmények közül kiemelkedő jelentőséggel bír az ítélet tábla álláspontja szerint a cselekmények elkövetése óta eltelt igen jelentős időmúlás, amely - figyelemmel arra is, hogy a vádlottak ez alatt az idő alatt elszenvedték a büntetőeljárás hatálya alatt állás valamennyi hátrányos következményét - olyan nyomatékot nyer értékelést, amely a büntetés súlyosítását, illetve a felfüggesztő rendelkezések mellőzését nem teszi indokolttá.

Ugyanakkor osztotta az ítéltábla a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség másodfokú nyilvános ülésen jelenlévő képviselőjének azt az álláspontját, hogy az V. r. vádlott vonatkozásában az eggyel enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazása indokolt. Így az V. r. vádlott a szabadságvesztést a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján fogház fokozatban köteles letölteni.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a járulékos kérdések vonatkozásában is többnyire helyesen jár le. A már korábban kifejtettek szerint helyesen állapította meg a sértettl perbeli helyzetét, és ennek megfelelően helytállóan döntött akkor, amikor a polgári jogi igény érvényesítését jelen eljárásban elutasította. Ugyancsak törvényes a zár alá vétel vagyonek Kobzás fedezeteként történő visszatartása is.

Észlelte azonban a másodfokú bíróság, hogy bár a tényállás tartalmazza a IV. r. vádlott vonatkozásában, hogy kétszer 2 millió forintot az általa felvett összegből megtartott, azonban ezen összegre vonatkozóan vagyonek Kobzás kimondását elmulasztotta, így ezt a másodfokú bíróság az 1978. évi IV. törvény 77/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján a határozatában pótolta.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a III. r. vádlottat, annak ellenére, hogy esetében a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltételek fennállnak, az elsőfokú bíróság elmulasztotta kötelezni vagyonek Kobzásra, így pótolni kellett.

A beszámítás tekintetében az iratok mellett található büntetés-végrehajtási értesítésnek megfelelően korrigálta a másodfokú bíróság a fogvatartási időpontokat és egyúttal rendelkezett a II. r. vádlott esetében a kényszerintézkedés további beszámításáról.

Miután a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Be. 381. § (1) bekezdése alapján a kirendelt védői díjként felmerült bűnügyi költséget az állam viseli, míg a IV. r. vádlott az ellene kibocsátott európai elfogatóparancs fordítása során felmerült bűnügyi költség megfizetésére köteles.

Összességében a fentiek szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be. 372. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

, 2015. év június hó 5. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

. Magócsi István sk.
előadó bíró

dr. Borbás Virág Bernadett sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 26.B.808/2009/297. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.294/2014/94. számú ítéletében írt változtatással az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r., az V. r., a VI. r. és a VII. r. vádlott vonatkozásában 2015. év június hó 5. napján jogerőre emelkedett és - a VI. r. és a VII. r. vádlott esetében a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével - végrehajtható.

Budapest, 2015. év június hó 5. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő